

TRANSCRIPT VAN DE RAADSVERGADERING VAN GEMEENTE RIDDERKERK

d.d. 07/05/18

---

1. Opening en vaststelling van de agenda

De voorzitter: Goedenavond dames en heren, geachte raadsleden. Leden van het college, ambtelijke ondersteuning, bezoekers op de publieke tribune, en de volgers thuis via internet. Allemaal van harte welkom bij deze belangrijke raadsvergadering van 5 juli. Ons hebben geen berichten van verhindering bereikt, maar ik zie dat we nog niet helemaal compleet zijn. Dus we wachten in ieder geval nog één lid, mijnheer Slaa. Missen we er nog meer? Nee? Nou, die zal zo wel komen, denk ik. Ja. Sterker nog, daar is-ie al. Van harte welkom, van harte welkom. Mijnheer Slaa. Dit was de opening. Aan de orde is de agenda. Iemand iets over de agenda? Dat is niet het geval dan is de agenda vastgesteld.

2. Vragenuur voor raadsleden (artikel 41 Reglement van Orde)

De voorzitter: Agendapunt 2, het vragenuur voor raadsleden. Dat brengt ons eerst bij mijnheer Soffree van de Partij van de Arbeid en die stelt de vraag mede namens Leefbaar Ridderkerk. En dan gaat het over de verkeerssituatie op de Rijksstraatweg en de Handelsweg. Mijnheer Soffree. Dan kijk ik daarheen.

De heer Soffree: Dank u wel voorzitter. Het is mooi dat de economie aantrekt. Negatieve effect daarvan is dat het verkeer, vrachtverkeer met name, toeneemt. En dat heeft weer verband met de veiligheid van onze inwoners. De oude kern, Rijsoord, heeft een brief gestuurd, over de situatie, met name op de kruising Handelsweg, waar de rijrichting regelmatig wordt genegeerd en er gevaarlijke toestanden ontstaan. En in het verleden zijn er al vervelende ongelukken gebeurd daar. Partij van de Arbeid en Leefbaar Ridderkerk hebben daarover een aantal vragen. De eerste is: welke maatregelen gaat het college nemen om de toename van het vrachtverkeer op de Rijksstraatweg te verminderen? Tweede vraag: op welke manieren worden de stichting Oude Kern en Rijsoord en andere omwonenden bij het nemen van deze maatregel betrokken? De derde vraag: hoe gaat het college ervoor zorgen dat de veiligheid op de kruising bij de Handelsweg sterk wordt verbeterd? En waarom worden BOA's, vraag 4, niet, die handhaven op vrachtwagenoverlast, niet ingezet voor de verkeersveiligheid op de Handelsweg? En de vijfde en laatste vraag is: Is het college van plan om het bewonersoverleg Nieuw Reijerwaard deze collegeperiode opnieuw op te starten? En zo ja: op welke termijn? Het is alweer ruim een jaar geleden dat er overleg is geweest. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Soffree. Dat was de eerste keer dat u het woord voerde in deze raad. Oftewel uw maidenspeech, van harte gefeliciteerd. Het woord is aan wethouder Meij.

Wethouder Meij: Dank u wel voorzitter. U gaat uit van een toename van het vrachtverkeer. Wat wij nu gaan doen, is echt die toename meten. Gelukkig is er al een nulmeting gedaan, een aantal maanden geleden. Dus we weten eigenlijk hoe het was vóórdat de onderdoorgang bij de Rijksstraatweg, wat toen het vrachtverkeer was en het autoverkeer. We gaan het in de zomervakantie verder meten. Maar ook nog een keer in september, dat je niet alleen de zomervakantie hebt, waar het mogelijk minder is, om echt een soort overall beeld te krijgen van de toename. En dat splitsten we ook weer uit tussen auto's en vrachtwagens. En dan, als we dat weten, zeg maar zo eind september, dan willen we met het wijkoverleg Rijsoord, maar ook met Oude Kern Rijsoord, gewoon gaan overleggen: dit zijn de cijfers. Wat zien we? Is het een forse toename? En dan gaan we ook met hen praten over eventuele maatregelen. Die wel natuurlijk in verhouding staan tot de toename. Niet

alles is dan mogelijk. Maar we gaan ze er zeker bij betrekken. En ze hebben ook, in ieder geval de Oude Kern heeft al een brief gehad dat ze daarvoor uitgenodigd worden. Dan over de Handelsweg. U moet bedenken, dat zijn hele smalle wegen, waar in het verleden de vrachtwagens, die dan toch de korte route nemen, mekaar wel eens klem reden. In de afgelopen maanden zijn er allerlei scenario's vooral door de bedrijven zelf uitgedacht, van: hoe kunnen we dat nou voorkomen, dat stilstaan en achteruit moeten rijden? Uiteindelijk zijn ze uitgekomen op een eenrichtingsverkeer. Dat is een stuk veiliger. Helaas houdt niet elke chauffeur zich daaraan, aan die regel. Die wil toch de korte route, de snellere route hebben. Wat doen we daaraan? BOA's, staan er. Het is natuurlijk wel zo, als mensen BOA's zien, dat ze dan wel uitkijken om het te doen. We hebben de verkeersregelaars. Maar misschien veel belangrijker is dat die bedrijven zelf er heel veel belang bij hebben dat het een goeie afloop is. En dat er dus gewoon een goeie doorontwikkeling is van het verkeer. Van Oers heb ik begrepen, heeft zelfs al zijn eigen chauffeurs erop aangesproken als ze dat toch deden. Dus het is echt een gezamenlijke inspanning van de bedrijven zelf en de gemeenten om dat goed te regelen. BOA's kunnen natuurlijk optreden, die kunnen niet alleen parkeerboetes uitschrijven, maar ook wel verkeersovertredingen beboeten. Dat kan weer niet met verkeersregelaars, maar die kunnen bijvoorbeeld wel weer snel de politie bellen. Dus op die manier proberen we dat in de hand te houden. En we blijven het ook monitoren. Als die niet helpt, gaan we opnieuw kijken of dit wel de beste manier is. Maar het is met name dus belangrijk dat de chauffeurs inzien dat die twee minuten winst niet opweegt tegen de ongelukken of de bijna-ongelukken. Vraag 5 gaat met name toch over Nieuw Reijerwaard, want ik wil nog eigenlijk wel zeggen: er is veel overleg geweest met de bedrijven, in het kader van Nieuw Reijerwaard. Dat is voor de zomervakantie gestopt. Maar eigenlijk willen we dat deel, dus niet zozeer met de bewoners – daar zal de heer, wethouder Van Os straks iets over zeggen – maar we willen eigenlijk met de bedrijven weer om de tafel zitten om deze situatie verder met ze door te nemen en te monitoren.

De voorzitter: Ik heb begrepen dat wethouder Van Os vraag 5 wil beantwoorden.

Wethouder Van Os: Dank u wel voorzitter. De heer Soffree vraagt of er een nieuw bewonersoverleg Nieuw Reijerwaard gepland staat. Dat is niet de bedoeling. Waar nodig hebben we wel persoonlijk contact met de bewoners. Daarnaast kunnen ze ook via het wijkoverleg, waar ook de directeur van de GR Nieuw Reijerwaard regelmatig aanwezig is, hun vragen, ideeën, problemen kenbaar maken, zodat dat ook hier kenbaar wordt. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Soffree.

De heer Soffree: Ja, dat laatste antwoord vind ik wel een beetje jammer. Hartelijk dank voor dit antwoord, voor de antwoorden overigens. De situatie is behoorlijk veranderd. Al jarenlang staat de zaak daar onder druk, vooral voor de bewoners. En het lijkt me gewoon ook een goeie zaak om bewoners in ieder geval mee te nemen bij alle ingrepen die er plaatsvinden en dat hoeft niet intensief te zijn.

De voorzitter: En uw vraag is, mijnheer Soffree?

De heer Soffree: Dus ik zou graag de toezegging willen hebben, dat in ieder geval de stichting Oude Kern Rijsoord, als zijnde een soort van vertegenwoordiger, ingelicht word over veranderingen, maar liefst eigenlijk de bewoners die daar wonen.

De voorzitter: Nog anderen over dit onderwerp? Mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dank u voorzitter. Ik hoor de wethouder net zeggen: er zijn nulmetingen gedaan. Ik ben benieuwd wanneer die gedaan zijn en waar. Verder is overleg met de Oude Kern leuk, maar ik onderschrijf geheel wat mijnheer Soffree net zegt: ga alsjeblieft in gesprek met de bestaande werkgroep, die er al is, wethouder Participatie mijnheer Japenga, weet daar alles van. Ga alsjeblieft daarmee in gesprek. De Oude Kern staat wat verder op afstand, heeft meer een overall look. En dan de parkeerplaats van Van Oers, die heeft grond aangekocht voor parkeren van eigen auto's en die is nog steeds niet in gebruik. Ik denk dat dat al een jaar geleden aangekocht is. Om te kijken of dat je wat geparkeerde auto's van de Rijksstraatweg af kunt halen. Heeft u enig idee wanneer Van Oers die in gebruik nemen, en anders kunt u dat misschien meenemen in overleg met Van Oers.

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe. Leefbaar Ridderkerk.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel voorzitter. Leefbaar Ridderkerk is ook meermalen geattendeerd op met name filmpjes van vrachtwagens die bij bedrijven vandaan rijden, daar een bocht nemen in de Handelsweg In die bocht zit een fietspad, in plaats van de bocht te nemen, nemen vooral vrachtwagens het fietspad. Als het goed is, moeten er ook meermalen meldingen binnen zijn gekomen dat het trottoir beschadigd is. Zou de wethouder wellicht kunnen onderzoeken om simpelweg het plaatsen van een paaltje, zodat die vrachtwagens daar niet meer kunnen rijden, een optie zou kunnen zijn?

De voorzitter: Ik kijk nog even rond. Wethouder Meij.

Wethouder Meij: Laat ik benadrukken dat veiligheid gewoon vooropstaat. Verkeersveiligheid. Ongelukken, bijna-ongelukken, gewonden, dat willen we natuurlijk absoluut niet. Dan zegt u: dat overleg met de bewoners, Oude Kern heeft de brief gestuurd, we hebben het wijkoverleg, u noemt nog weer een andere werkgroep. Eigenlijk zullen we gewoon alle mensen die erbij betrokken zijn en die het ook de moeite vinden, de moeite waard vinden om te willen overleggen, er ook bij betrekken. Mevrouw Kayadoe stelt net de vraag over een paaltje. Ja, ik ken de situatie daar op dit moment onvoldoende. Maar we gaan er ook gewoon opnieuw naar kijken. Het is nu gemeld door u. We gaan ernaar kijken. U heeft het over de parkeerplaats bij Van Oers. Ook daar ben ik niet direct van op de hoogte. Ook dat wordt dan meegenomen in dat overleg. Oké. Ja.

De voorzitter: Wethouder Van Os nog.

Wethouder Van Os: Ja, dank u voorzitter. Ja, in eerste instantie is de directeur van de Gemeenschappelijke Regeling verantwoordelijk voor het gebied Nieuw Reijerwaard voor de contacten met de bewoners van onder andere de Rijksstraatweg, dus we zullen daar richting Nieuw Reijerwaard wel de geluiden die u aangeeft laten horen, richting de directeur.

De voorzitter: Dank u wel, we gaan naar mevrouw Ripmeester, van de Partij van de Arbeid. En dan gaat het over sport en welzijn. Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel voorzitter. Het vorige college boekte na de aanbesteding van sport en welzijn Ridderkerk meer dan een miljoen besparing in. In antwoord op onze vragen werd gesteld dat het vorige college zich niet verantwoordelijk voelde voor de effecten op de werkgelegenheid na de aanbesteding. Na het stoppen van de nulurencontracten, is nu ook het aantal zwembad- en sporthalmedewerkers ontslag aangezegd, zoals in Drievliet. Het nieuwe college streeft naar veilig zwembad. Vandaar onze vragen. Welk effect heeft de ontslagronde op de veiligheid in het zwembad, juist in de zomermaanden, waarbij het buitenbad zeer druk is. Is er te allen tijde voldoende goed geschoold personeel aanwezig, zowel om toezicht te houden op het

zwembad, als voor de veiligheid? Garandeert het college nog steeds de veiligheid in de sport, in de sporthallen? Is het college bereid zo nodig extra gelden vrij te maken? Bij de aanbesteding werd ook gesteld dat het dienstenpakket er in kwaliteit niet op achteruit zal gaan, maar de programmering wordt nu zeer sterk vereenvoudigd. Locaties kunnen worden gehuurd zonder toezicht. Er kunnen geen banen meer worden getrokken op zondagmorgen. De zwemschool stopt na het C-diploma. En de woensdagmorgenzwemgroep kon niet doorgaan en recent stond er een brief in de Combinatie van Aqua Fit, een groep Ridderkerkers die niet meer op donderdagochtend kunnen trainen. Dat lijkt er toch op dat het dienstenpakket wel degelijk achteruit gaat. Hoe verhoudt zich dit volgens het college en wat kan en wil het college voor de Aqua Fit-groep betekenen? De medewerkers van Sport en Welzijn die worden ontslagen, moeten in andere gemeenten gaan werken en met veel minder mensen werken. Hoe ziet het nieuwe college zijn rol ten aanzien van de werkgelegenheid voor Ridderkerkers bij aanbestedingen? En wat kan en wil het college betekenen voor de medewerkers van Sporten Welzijn, waarvan nu bijna een op de zes wordt ontslagen? Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Wethouder Smit.

Wethouder Smit: Dank u wel voorzitter. Om de beginnen is het denk ik goed om ons te realiseren dat de relatie met sport en welzijn is verzakelijk. Dat er een aanbesteding heeft plaatsgevonden, waarbij sport en welzijn die aanbesteding ook heeft gewonnen en die aanbesteding gaat over beheer en exploitatie. En niet meer dan dat. En als het gaat over de wat meer inhoudelijke zaken, die met sport en met welzijn te maken hebben, dan is dat een zaak van Facet, Stichting Welzijn Ridderkerk voorheen, maar inmiddels Facet geheten. Ik benadruk dat even, omdat er verschillende rollen, posities, verantwoordelijkheden en dientengevolge ook bevoegdheden zijn en dat moeten we denk ik helder op het netvlies houden. Dat heeft ook alles te maken met de ... als het gaat over de vragen die gesteld worden om veiligheid, uiteraard moet sport en welzijn die moet de veiligheid bevorderen, binnen wet- en regelgeving. Dat staat natuurlijk buiten kijf. Maar in de aanbesteding is ook bijvoorbeeld de eis gesteld dat er een veiligheidsplan opgesteld moet worden. Dat gaat ook gebeuren. Daar wordt ook aan gewerkt. Dus sport en welzijn is verantwoordelijk voor de veiligheid en als dat specifiek gaat over het zwembad, waar mevrouw Ripmeester het net over had, dan heb ik mij in ieder geval laten vertellen dat er geen ontslagen plaatsvinden die te maken hebben met het zwembadpersoneel. In ieder geval geen gedwongen ontslagen, wat dat betreft. Dan als het gaat over het dienstenpakket, dan is het ook wel goed om ons te realiseren dat zowel in de vorige situatie noem ik het maar, dus voorheen, en in de nieuwe situatie, dus voor de aanbesteding, na de aanbesteding. In beide gevallen had sport en welzijn de vrijheid, de bevoegdheid, de mogelijkheid om zeg maar in de programmering wijzigingen aan te brengen. Dat mocht men doen en dat mag men doen. Er is een uitzondering op, dat gaat over koppelingstijden, daar moet toestemming aan de gemeente gevraagd worden. En dat betekent dus ook dat men bijvoorbeeld als het gaat over Aqua Fit, wat op donderdagmorgen plaatsvond, van 10 uur tot 11.15 uur als ik het goed heb, dan mag Sport en Welzijn die groep, die gewoon zeg maar gewoon als groep, maar wel in het – ik zou bijna zeggen de vrije inloop zwemuur kwam – daarvan mag men ook zeggen: ja, dat kan nog wel, maar ja, helaas niet op donderdagochtend. Dat moet woensdagochtend of vrij-, dinsdagochtend of vrijdagochtend worden. Dat soort vrijheden heeft men. Natuurlijk bekommert dit college zich over werkgelegenheid voor Ridderkerkers. Dat geldt overigens voor alle Ridderkerkers, gaat ons dat aan het hart. En dat zijn verschillende categorieën van Ridderkerkers. Laat dat ook helder zijn. En in die, tegen die achtergrond, hoewel wij als college geen baangarantie kunnen geven en ook niet hebben gegeven, zien we het wel als onze taak, in ieder geval ligt het op onze weg, en om met sport en welzijn ook in gesprek te gaan om te kijken: wat zijn nu de mogelijkheden om gedwongen ontslagen te voorkomen? Maar dat is een gesprek van de ene partner met de andere partner, maar ik hecht er wel aan om de formele verantwoordelijkheden en bevoegdheden, om die helder hier neer te zetten. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel voorzitter. Om met dat laatste te beginnen: ik ben heel blij met de toezegging van de wethouder dat er een gesprek wordt aangegaan om gedwongen ontslagen te voorkomen. Er zijn inmiddels al heel veel mensen – hoe noem je dat – spontaan begeleid naar de deur. Niet gedwongen ontslagen, maar goed wel enigszins gestimuleerd daarin. Er zijn ook een heleboel mensen die op een andere stoel, of andere wipstoel zitten. Dus ik ben heel blij dat u dat gesprek gaat voeren en toch een soort verantwoordelijkheid neemt ten aanzien van de werkgelegenheid van deze mensen. Ik vind uw opmerking over de veiligheid, dat er een veiligheidsplan opgesteld gaat worden, vind ik een hele mooie. Maar dat vind ik ook een hele ambtelijke opmerking en ik hoop dat u zich er ook van vergewist, dat mooie woorden ook inderdaad daadwerkelijk tot veilige situaties leiden. En de openingstijden zijn inderdaad een punt van de gemeente, maar je kunt kijken of je dan het kikkerbadje open doet, of het hele zwembad. En dat zegt wel iets over het dienstenpakket dat je dan aanbiedt aan je inwoners. Ik vind, ik vind het heel jammer dat...

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester, ik krijg signalen uit de zaal in de trant van: en wat is nou uw vraag?

Mevrouw Ripmeester: En mijn vraag zou dan ook zijn, de vraag die ik al gesteld heb, is inderdaad: wilt u zich ervan vergewissen dat u inderdaad de veiligheid duidelijk op orde heeft? Kunt u zich ervan vergewissen dat die groep van Aqua Fit die in de ochtend graag met elkaar wil trainen, dat die niet gedwongen naar de avonden moet? Want dat is nu wel het verhaal? Dat is mijn vraag. En ik zie nog niet in wat u nu bedoelt met: de inhoudelijke zaak is dat probleem van Facet. Maar misschien wilt u daar nog op reageren?

De voorzitter: Anderen nog over dit onderwerp? Mijnheer Mijnders, CDA.

De heer Mijnders: Dank u voorzitter. Een vraag aan de wethouder. Weet hij wanneer het veiligheidsplan ongeveer klaar gaat zijn? Want ik kan me herinneren dat voor vorige zomer, dat we er ook al bezig mee waren.

De voorzitter: Mijnheer Ros, GroenLinks.

De heer Ros: Dank u wel voorzitter. Een vraag aan de wethouder. Is er een, een soort van minimale eis wat we stellen als college, als gemeente, bij het fors uitkleden van het dienstenpakket in het zwembad, en eigenlijk de openingstijden. Worden wel, zijn we al, moeten we in overleg met de gemeente, maar het is wel op een bepaalde manier de diensten die je binnen die openingstijden aanbiedt, worden flink uitgekleed, dus ik roep eigenlijk het college op om daar ook dat, mee te nemen in het gesprek met S en W, en wat ze daar verder aan zouden kunnen doen.

De voorzitter: Anderen nog? Mevrouw Kayadoe, Leefbaar Ridderkerk.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel voorzitter. Er staat mij zoets bij dat er bij de aanbesteding ook gegarandeerd zou worden dat het eerste jaar geen gedwongen ontslagen zouden ontvallen. Klopt dat? Dat is de vraag aan de wethouder.

De voorzitter: Wethouder Smit.

Wethouder Smit: Voorzitter, volgens mij is er juist nooit gegarandeerd vanuit het college dat er banen gegarandeerd zijn. Dus die helderheid kan ik in ieder geval geven. Als het gaat over het veiligheidsplan, daar zitten we bovenop. Want ook wij vinden dat veiligheid belangrijk is. Daarom gaat het ons niet alleen - maar ik

heb wel aangegeven dat het veiligheidsplan wordt opgesteld - dat gaat ons niet alleen om: kunnen we een vinkje zetten achter het feit 'er is een veiligheidsplan'. Maar we zullen ons terdege ook bezighouden met de inhoud van het veiligheidsplan. En vinden wij dat ook een goed veiligheidsplan? Dus er zit zeker ook een inhoudelijke beoordeling bij. Als het gaat over het dienstenpakket, dan nogmaals, wil ik daarin absoluut helder zijn. Sport en Welzijn heeft een zekere vrijheid om hun programmering - en die hadden ze al die vrijheid en die hebben ze nog steeds - om hun programmering zeg maar zodanig vorm te geven dat zij de eisen die gesteld worden, de resultaten leveren die afgesproken zijn, dát ze die leveren. Dát is in de aanbesteding het uitgangspunt geweest. Daar zijn resultaten benoemd en die moet u leveren. En het hóe, dat is bedrijfsvoering. Daar bemoeien wij ons, als aanbestedende organisatie, niet mee. Wat ik bedoelde met Facet, dat is dat als mocht blijken dat er in de samenleving een behoefte is, of als elders blijkt dat er een behoefte is aan een bepaalde dienst, die nu niet aangeboden wordt door stichting Sport en Welzijn - maar ik zeg al, zij zijn puur beheerder en exploitant van sportaccommodaties - dan zou die behoefte door Facet, die over de inhoud gaat, van Sport en Welzijn, dus niet het beheer/exploitatie, maar over de inhoud - dan zou die inhoudelijke wens neergelegd kunnen worden bij Sport en Welzijn en dan vindt daar een gesprek natuurlijk over plaats. Dat is hoe de nieuwe lijnen gaan lopen. Voor Aqua Fit: ik weet dat er in ieder geval mogelijkheden zijn op andere ochtenden en dat die ook aangeboden zijn. Alleen ja, de groep is nu eenmaal gewend, al vele jaren lang, om dat op donderdagochtend te doen. En dat was de teleurstelling die er was. Maar er zijn wel degelijk andere mogelijkheden, anders dan de avonden. Voorzitter, volgens mij heb ik daarmee ongeveer wel in tweede ronde de vragen gehad.

De voorzitter: We gaan naar mijnheer Ros van GroenLinks. En dan gaat het over de busconcessie van de Drechtsteden. Mijnheer Ros.

De heer Ros: Dank u wel voorzitter. Het vorige en huidige college hebben onder leiding van SGP- en CDA-wethouders volledig ingezet op snellere buslijnen in plaats van de tram. Directe snelle verbinding naar Kralingse Zoom, intercity station Dordrecht, station Lombardijen en Zuidplein via het zogenaamde R-net en snelbuslijnen. De HOV-bussen zouden de ruggengraat van het Ridderkerkse OV worden. Dat Qbuzz deze vorm van vervoer gaat verzorgen, is al lang bekend. Maar vorige week heeft het college een brief naar de raad gestuurd, waarin ze aangeven dat er een streep gaat door vier van de vijf snelle HOV-verbindingen door Ridderkerk. De verbetering zou hem eigenlijk vooral moeten zitten in verbindingen naar Kralingse Zoom, Dordrecht en Lombardijen. Juist deze lijnen gaan niet door Ridderkerk rijden. Het college stelt verrast te zijn, dat ze niet betrokken zijn bij de plannen van Qbuzz en het schrappen van de HOV-verbindingen. Inclusief het merendeel van het busvervoer door Rijsoord. Daarover heeft GroenLinks de volgende vragen: wanneer is de Qbuzz de concessie Drechtsteden gegund? Wat heeft het college gedaan om de HOV-bussen wel door Ridderkerk te laten lopen? Kunt u ons meenemen in dit proces, op welke momenten er precies overleg is geweest tussen Qbuzz en het Ridderkerkse college? Wanneer en op welke wijze hoorde het college voor het eerst dat de belangrijkste HOV-lijnen niet door Ridderkerk zullen rijden? Is het HOV een speerpunt van het huidige college? Op welke wijze gaat het college in gesprek met Qbuzz, om de HOV-bussen alsnog te redden voor Ridderkerk? En wanneer dit niet lukt, gaat het college andere vormen van hoogwaardig openbaar vervoer overwegen? In de commissie heeft de wethouder aangegeven dat zelfs met één HOV-lijn, die exact dezelfde reistijd heeft als de huidige bus van Ridderkerk naar Kralingse Zoom, er gesneden gaat worden in de, gesneden kan gaan worden in de RET-concessie van 2020. Dat zou een dubbele klap betekenen voor het OV in Ridderkerk. Klopt deze constatering? En wat gaat het college doen om dit te voorkomen? En wanneer wordt de raad daarover geïnformeerd? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Meij.

Wethouder Meij: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, mijnheer Ros. Ik heb toch een beetje het idee dat u een andere RIB gelezen heeft...

De voorzitter: Mijnheer Meij, kunt u iets dichter in de microfoon praten, want...

Wethouder Meij: Sorry, ja.

De voorzitter: Het is niet altijd goed te verstaan wat u zegt.

Wethouder Meij: Oké. Lijkt alsof u een andere raadsinformatiebrief gelezen heeft dan gepubliceerd is. In uw inleiding zegt u: het schrappen van de HOV-verbinding Ridderkerk-Zuidplein. We hebben nog nooit een HOV-verbinding gehad. We krijgen per 9 december de eerste HOV-verbinding in Ridderkerk. En daar zijn we gewoon blij mee. Het nadeel, en dat was eigenlijk ook het punt van die brief, naast dit sterke pluspunt, is er wel een minpunt. Dat betekent dat het onderliggende busnetwerk richting Rijsoord in de, tussen de spitsuren, vervalt. En daar waren we teleurgesteld over. Dan uw vragen: wanneer is de Qbuzz-concessie gegund? Niet aan Drechtsteden, maar aan de DAV, dus de Drechtsteden, Alblasserdam en de Vijfheerenlanden. Dat is in februari-maart 2018 geweest. Dan vraagt u: wilt u ons meenemen in het proces? Het proces begint eigenlijk in 2017, misschien nog wel eerder. Dan wordt het plan van eisen opgesteld door de provincie. Dat zijn de eisen waaraan een vervoerder moet voldoen. Met die eisen, daar zijn de gemeentes in dit concessiegebied, die zijn daarvoor geconsulteerd. Niet Ridderkerk, want wij horen niet tot het concessiegebied. Het is wel zo, dat er ambtelijke samenwerking, met de ambtenaren ook van Ridderkerk, en die hebben ingebracht om het in ieder geval te houden zoals het is. Maar we zijn dus niet aan tafel geweest, aan de bestuurstafel. Dan komt die gunning. En waarom wordt er dan vooraf niet geïnformeerd? We hebben Qbuzz ook aan tafel gehad, anderhalve week geleden. Tot de aanbesteding rond is, er doen ook verschillende aanbieders mee, is het allemaal vertrouwelijke informatie. Zeg maar bedrijfsgeheim. En het wordt pas bekend als bekend is inderdaad in dit geval dat Qbuzz de concessie gekregen heeft. Dus wanneer horen wij het? Nou we kunnen zeggen dat we dat in maart gehoord hebben, met name toen, want Qbuzz die heeft wel een vervoersplan gemaakt voor de komende jaren, maar die hebben in het begin, de beginfase, de eerste maanden, vooral natuurlijk de positieve dingen, de dikke lijnen zoals het genoemd wordt, de gestrekte lijnen, de snelle HOV-lijnen naar buiten gebracht. Toen ik net wethouder werd, denk ik zo'n week of vijf geleden, werd net, was net bekend volgens mij een week daarvoor bekend, dat het onderliggende busnetwerk naar Rijsoord, dat is een paar maanden later, behoorlijk verschaald gaat worden. Toen hebben we gedacht van: we gaan meteen hierop acteren. We wachten niet tot Qbuzz dit waarschijnlijk eind augustus of misschien iets eerder zelf wereldkundig gaat maken. We gaan twee dingen doen. We gaan de raad informeren en ook de inwoners. Maar we gaan ook nadenken hoe we dat gemis in Rijsoord kunnen oplossen. Nou, daar was die brief ook voor bedoeld. Uw andere vraag is: is HOV een speerpunt? Uiteraard is dat een speerpunt. Dat staat ook in het coalitieakkoord. We willen een goed, hoogwaardig openbaar vervoer, dat zoveel mogelijk is afgestemd op de gebruikers. We stimuleren het gebruik van het OV door het aantrekkelijker maken van opstapplaatsen. We willen ook fietsenstallingen maken, waardoor het ook makkelijker wordt. Eigenlijk willen we met die snelle HOV-bus, automobilisten verleiden om die bus te pakken. Omdat het ook bijna net zo snel is. En wat maakt HOV nou HOV? Dat is niet alleen de snelheid, maar ook de frequentie. Dat je om de tien minuten eigenlijk heb je geen tijdtabel meer nodig, want om de tien minuten gaat er een bus. Maar ook het comfort, er zit wifi in. Maar ook die opstapplaatsen worden zo gemaakt dat het aantrekkelijk wordt om daar te staan. Wanneer het niet lukt, stelt u dan, gaat er een debacle gaat worden: wat gaat het college dan doen? Die HOV-lijnen zijn zeer succesvol. Daar zetten ook die vervoerders op in. Daar wordt fors gebruik van gemaakt. En dat zo'n lijn dan in Rijsoord wegvalt, is natuurlijk gewoon jammer voor de mensen. Dat zijn zo'n 35-36 mensen die er gebruik van maken en die op dit moment

nog niet ja, die het mogelijk dan gaan doen met 601. Maar het heeft vooral te maken: ze kiezen nu ook dan hun bezuiniging. En dat heb ik bedoeld ook in de commissie. Omdat tegen elke extra bus - extra rit op die HOV-lijnen - er omdat het geld niet toeneemt, wordt gekort op lijnen waar minder passagiers in zitten. Dus de minst rendabele kun je dan zeggen, vanuit economisch oogpunt, die vervallen dan. Dus ik heb niet gezegd, dat er automatisch wordt gesneden nu. Ik heb alleen ... Want wij zitten in het RET-gebied. RET blijft de concessiehouder. Is het ook weer geworden voor de komende jaren. Voor het komend jaar, in 2019, blijft de dienstregeling hetzelfde. In 2020 zou het kunnen gaan veranderen, maar nou, ik heb bijvoorbeeld al volgende week een afspraak gemaakt met een directeur van de RET om daarover te praten. Dat wij graag bijvoorbeeld ook 601 in de concessie willen hebben. Dat we oplossingen willen voor Rijsoord. Kijk, daar zijn we een gesprekspartner. Daar doen we ons best om het in ieder geval niet minder slecht, of niet slechter te krijgen, maar het is een lastige. Want HOV is een beetje de trend in openbaar-vervoerland, maar die OV-bussen, die door alle wijken rijden, die heb je ook gewoon nodig. Dus je hebt ze allebei nodig. De snelle lijnen voor mensen die heel snel uit de auto moeten, maar ook gewoon bewoners die gewoon reizen met de lijnen door Slikkerveer, Bolnes, in Rotterdam. En die ook de tijd hebben. Want het voordeel daarvan is dat we hun bushalte ook vlak bij de deur hebben. Bij die snelle HOV-lijnen moet je natuurlijk, ja dat is niet naast de deur. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Ros.

De heer Ros: Dank u wel. Twee aanvullende vragen als het mag, voorzitter. Over de snelheid. Is de wethouder het met ons eens dat de bus die nu over de Rotterdamseweg gaat, exact even snel gaat rijden naar de Kralingse Zoom als de nieuwe bus? Een tweede vraag: is de wethouder het met ons eens dat, is de wethouder ook eens dat we eigenlijk heel teleurgesteld zouden moeten zijn, dat de meeste snelle lijnen dus Ridderkerk voorbijgaan? Dank u wel.

De voorzitter: Anderen nog, over dit onderwerp? Mijnheer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Dank u wel voorzitter. De wethouder heeft aangegeven dat in maart zaken al bekend waren. Tijdens de hoorzitting van Provinciale Staten over dit onderwerp op 18 april, heeft de wethouder hierover niets gemeld. Hoe kan het zijn, dat het college daar ingesproken heeft zonder kennis van zaken, zonder een gesprek met Qbuzz te hebben gevoerd en met andere woorden, nu te doen voorkomen of het ons allemaal overkomt? En onze tweede vraag is: omdat deze situatie zich nu voordoet en het OV verder dreigt te versralen, is de wethouder al in gesprek met Dordrecht, om samen bij de provincie voor een lightrail te pleiten, die ook Ridderkerk aandoet? Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man. Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dank u voorzitter. Ik vraag me af hoe het kan dat als wij, als Qbuzz een aanbesteding in Drechtsteden, als ik het nu even goed verwoord, dat onze wethouder daar niet bij aan tafel heeft gezeten? Want wij overleggen toch zowel met de MRDH als met de Drechtsteden? Zeker als het over randgevallen gaat.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman, ChristenUnie.

De heer Kooijman: Dank u wel voorzitter. Ja, vraag aan de wethouder. In de gesprekken die nu gaan volgen met Qbuzz, ik was benieuwd of daar ook ambtelijke ondersteuning vanuit de MRDH wordt geleverd, om die gesprekken mee te voeren.

De voorzitter: Anderen nog? Ik kijk nog even rond. Wethouder Meij.

Wethouder Meij: Ik ben de eerste vraag van de heer Ros even kwijt, want ik, mag dat voorzitter, dat hij het nog een keer noemt?

De voorzitter: Nee, maar ja ...

De heer Ros: Dank u wel voorzitter. De bussen die op dit moment over de Rotterdamseweg rijden...

De voorzitter: De wethouder Meij weet 'm alweer.

De heer Ros: Wil ik hem nog mooier formuleren...

Wethouder Meij: Het ging over de snelheid. Daar heeft u gelijk in. Die bussen gaan snel. Maar ik zei net: een HOV ben je pas als je niet alleen snel bent, maar ook de frequentie is natuurlijk heel belangrijk. Dat je gewoon net als bij een metro gewoon kunt wachten en dat-ie komt. Het comfort. Dat soort zaken. Dat maakt het tot een HOV-lijn. Uw tweede vraag was: gaan niet veel lijnen Ridderkerk voorbij? Een aantal wel inderdaad. Die vroeger, Arriva, daar kun je achteraf kun je ons rijk gerekend hebben. Die nam gewoon onder andere ook Rijsoord mee. Die gaat nu gewoon de A15/A16 op. Die gaat – maar nogmaals: dat is vanuit het concessiegebied DAV – dat ze mensen uit die regio snel naar Rotterdam willen brengen en dan is nu via Rijsoord vonden ze een omweg. En dat levert ook te weinig passagiers op. Dus vandaar dat ze via de Rijksweg rijden. De lightrail. Dat is een zaak van de MRDH, ook van Drechtsteden. Nou, ik dat ik dat vorige week ook zei, volgende week hoop ik benoemd worden ook in het presidium van het MRDH. Dus dan zit je hopelijk wat dichterbij het vuur. We zullen in de MRDH zeker alle OV-lijnen, alle HOV-mogelijkheden... We zullen in ieder geval aan tafel zitten, we willen meepraten. Ridderkerk is gewoon een actieve partner, ook in de MRDH. Dat we niet aan tafel hebben gezeten met Qbuzz, heb ik net verteld, ja: we horen er gewoon niet bij. Wij, ze hoeven ons helemaal niet uit te nodigen. Is ook niet gebeurd. Alleen ambtelijk is er overleg geweest, maar net als straks bij de RET-concessie, ja: dan zitten die gemeentes niet aan tafel.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman. Mijnheer Kooijman had ook nog een vraag gesteld. Ja.

Wethouder Meij: Ik weet wel dat we ambtelijk ondersteund worden vanuit Ridderkerk. Ook met die overleggen met Qbuzz. Nogmaals: anderhalve week geleden heb ik met de directie ook daarover gesproken. Of de MRDH ambtelijk dit ondersteunt, weet ik niet. Want MRDH heeft natuurlijk een ander concessiegebied. Dus, hoe dat precies loopt, dat weet ik niet.

De voorzitter: Dat was het einde van dit vragenuur.

3. Vaststelling besluitenlijst vergadering d.d. 29 maart 2018

De voorzitter: Brengt ons bij agendapunt 3. De vaststelling van de besluitenlijst van de raadsvergadering van 29 maart 2018. Iemand daarover? Niemand. Dan is die vastgesteld.

4. Lijst van ingekomen stukken (zie afzonderlijke lijst), nadere inlichting over gegeven schriftelijke beantwoording (art. 40 RvO) en stemming over eventueel ingekomen verzoeken om een interpellatie.

De voorzitter: Lijst van ingekomen stukken. Iemand over de lijst van ingekomen stukken? Niemand, dan is ook dat vastgesteld.

5. Begrotingsrechtmatigheid jaarstukken 2017

De voorzitter: Agendapunt 5. Begrotingsrechtmatigheid jaarstukken 2017. Zoals u weet, hebben we de jaarstukken in deze twee agendapunten opgeknipt. Namelijk eerst de begrotingsrechtmatigheid van de jaarstukken. We hebben afgesproken ter debat een eerste termijn van maximaal 5 minuten. In totaal hebben we afgesproken dat dat niet langer mag duren dan anderhalf uur. Wat best een behoorlijke tijd is, als je het mij vraagt. Eerste termijn maximaal 5 minuten. Wie van u wenst het woord te voeren? Mijnheer Piena. Mijnheer Ros. Mijnheer Overheid, mijnheer Kooijman, mijnheer Los, mijnheer Westbroek, mevrouw Kayadoe, mijnheer Van der Duijn Schouten, mevrouw Ripmeester, mevrouw Fräser. Zo hebben we ze allemaal? De eerste 5 minuten zijn van u, mijnheer Piena. Van de VVD. Gaat uw gang.

De heer Piena: Dank u wel voorzitter. Ik zal snel beginnen. De gemeenteraad komt door zijn verschillende rollen vaak voor lastige afwegingen te staan. Het voorliggende raadsvoorstel lijkt op het eerste gezicht voor zo'n lastige afweging te zorgen. De accountant heeft voor ruim 9 ton aan onrechtmatigheidsfouten in de jaarrekening 2017 aangetroffen, op basis van een aantal steekproeven. Dit zijn fouten betreffende overschrijdingen van begrotingsposten, zonder dat de raad daarover tijdig geïnformeerd is en fouten betreffende verschillende aanbestedingen. De accountant moet echter meer steekproeven doen om volgens de afgesproken regels vast te kunnen stellen dat de fouten binnen de afgesproken marges blijven. Dan pas kan hij oordelen of er ondanks de geconstateerde fouten sprake is van rechtmatigheid. Dat is dus op dit moment nog maar zeer de vraag. Er is echter een ontsnappingsmogelijkheid. De accountant kan de jaarrekening ook rechtmatig beoordelen, wanneer de raad achteraf, te weten vanavond, de op dit moment geconstateerde begrotingsoverschrijdingen van ruim 6 ton accordeert. Dan is er namelijk geen sprake meer van begrotingsoverschrijdingen en hoeven deze overschrijdingen niet in het rechtmatigheidsoordeel meegenomen te worden. Dit is de makkelijke weg. Indien het nu de eerste keer is, dat er achteraf goedkeuring voor begrotingsoverschrijdingen gegeven moet worden, zou deze keuze wellicht te rechtvaardigen zijn. Maar dat is niet het geval. Oefent de raad zijn controlerende taak dan wel goed uit? De VVD Ridderkerk meent van niet. Voorzitter, wij verwachten dat de accountant op basis van een groter aantal steekproeven meer duidelijkheid kan verschaffen over het rechtmatigheidsgehalte van de jaarrekening 2017. Niet om met een opgeheven vinger naar schuldigen te kunnen wijzen, integendeel. Wij willen met de uitkomst van die extra steekproeven meer informatie krijgen, zodat processen verder verbeterd kunnen worden. Hierdoor kunnen onaangename begrotingsoverschrijdingen en fouten bij aanbesteding in de toekomst worden voorkomen en kunnen we als raad beter de vinger aan de financiële pols houden. Tot grote verbazing van de VVD Ridderkerk lijkt de meerderheid van de partijen voor de makkelijke weg te kiezen. Voornaamste aangevoerde redenen hiervoor zijn de werkdruk, die de extra steekproeven voor het ambtenarenapparaat met zich meebrengt, de 20.000 euro aan extra kosten voor de accountant en het tijdig kunnen indienen van de jaarrekening bij de provincie. Na de ruim 2 miljoen euro, die we vorige raadsvergadering zonder deugdelijke onderbouwing voor de gemeentelijke organisatie beschikbaar hebben gesteld, lijken de extra kosten toch geen struikelblok te mogen zijn. De eventuele tijdelijke extra druk op de ambtelijke organisatie, zou zomaar eens voor minder werkdruk in de nabije toekomst kunnen zorgen. En het voorkomen van te laat indienen van de stukken bij de provincie, kan wat ons betreft geen reden zijn om onze controlerende taak niet goed uit te voeren. Hoe is het mogelijk dat Partij 18Plus deze kans voorbij laat gaan om op relatief goedkope manier alvast het functioneren van een deel van de BAR-organisatie onder de loep te nemen? Was het niet deze partij, die in zijn verkiezingsprogramma heeft aangegeven van de BAR-organisatie af te willen? Van de VVD Ridderkerk hoeven we niet uit de BAR-organisatie te stappen. Maar mét Partij 18Plus zijn wij van mening dat de organisatie zeker beter kan functioneren. Waarom kiezen zij dan nu voor de makkelijke weg? En voegt men niet de daad bij het collegeakkoord? Wij zijn benieuwd naar hun argumenten in dit debat. Oh ja, dan hebben we ook EvR. De grote

criticasters wat uitgeven van gemeenschapsgelden betreft. En tegenstander van de BAR-organisatie. Wat zijn hún argumenten om de makkelijkste weg te kiezen? Of heeft het fractieoverleg toch nog voor andere inzichten gezorgd? Zo niet: is het wethouderspluche echt zo belangrijk om de kritische blik in de ijskast te zetten? En horen de partijen die goed rentmeesterschap hoog in ...

De voorzitter: Mijnheer ...

De heer Piena: ... in het vaandel hebben staan.

De voorzitter: Mijnheer... Ik wachtte even tot de zin af was, maar het was een hele lange. Mijnheer Los wil even interrumpen. Mijnheer Los, Echt voor Ridderkerk.

De heer Los: Nee, voorzitter, daar kom ik straks nog wel even op terug. Ik bedoel, wij hebben kritiek op de BAR. Wij hebben de BAR nooit bewonderd, maar we hebben ook niet deelgenomen aan het in het zadel helpen van het BAR en ik denk dat mijnheer Piena, Pieno, mijnheer Piena, nog wel eens zou kunnen zeggen dat onze kritiek best terecht is. En wat zou hij doen, wat zou hij doen vraag ik mij af, als de onrechtmatigheid, die nog niet echt gebleken is, echt onrechtmatig blijkt te zijn, nog harder blaffen naar de BAR, want ja, het is natuurlijk zo: het mag niet nog eens gebeuren. En dat is eigenlijk een vooruitlopen op wat ik straks ga zeggen: het mag natuurlijk niet nog eens gebeuren en het is al gebeurd.

De voorzitter: Het is een interruptie, dus het is een betoog geworden. Dat was meteen uw eerste termijn misschien wel. U heeft ook nog een vraag aan mijnheer Piena?

De heer Los: Nou, dat komt straks wel voorzitter. Ja.

De voorzitter: Mijnheer Piena.

De heer Piena: Voorzitter, ik mag aannemen dat ik een minuut van de EvR van u erbij krijg, omdat zij alvast een minuut van hun bijdrage hebben gedaan. Even kijken. Hier waren we gebleven. Of heeft de fractieoverleg toch nog voor andere inzichten gezorgd? Zo niet, is het wethouderpluche echt zo belangrijk om de kritische blik in de ijskast te zetten? En horen de partijen, die goed rentmeesterschap hoog in het vaandel hebben staan, ook niet in tijden met een goede vermogenspositie kritisch naar de begrotingsoverschrijdingen te kijken? Het achteraf goedkeuren van forse begrotingsoverschrijdingen getuigt in ieder geval van een vaste koers, maar of dat een juiste koers is? Voorzitter, in het raadsvoorstel kan men lezen dat om in de toekomst onrechtmatigheden bij de jaarrekening te voorkomen, de raad voortaan aan het einde van het jaar een overzicht van de op dat moment al bekende overschrijdingen ontvangt. Ook hier geldt dus dat we op de valreep bij het kruisje kunnen tekenen om een onrechtmatigheidsoordeel van de accountant te ontlopen. Nee dus. Wij dienen juist voor een goede uitvoering van onze taak van een aanzienlijke begrotingsoverschrijdingen direct op de hoogte gesteld te worden. Tot slot voorzitter, spijtig moeten we constateren dat in het raadsvoorstel alleen de negatieve aspecten van de nadere steekproeven zijn belicht, en de voordelen niet zijn benoemd. Wij hechten sterk aan de controlerende rol van de raad en willen alles wat daarvoor nodig is, doen. Door deze rol nog beter in te vullen, voorkomen we procesfouten en zorgen we voor een efficiëntere en effectievere ambtelijke organisatie. En dat komt onze organisatie, onze inwoners en onze ondernemers ten goede. Het moge duidelijk zijn dat de VVD Ridderkerk tegen dit voorstel stemt, tenzij andere partijen ons met hun argumenten kunnen overtuigen om de gemakkelijke weg te moeten bewandelen. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Ros, GroenLinks.

De heer Ros: Dank u wel voorzitter. GroenLinks is kritisch op een aantal door de accountant geconstateerde onrechtmatigheden in de begroting. In 2016 al is er veel mis gegaan met de aanbestedingen en in 2017 zijn er ook weer fouten bij de aanbestedingen en daarbovenop de overschrijdingen door de hele begroting heen geconstateerd. En dit was nog maar een steekproef. Wat zullen we tegenkomen wanneer we alle cijfers tegen het licht houden? Wellicht zullen we het nooit weten. De accountant is ook kritisch op de zogenaamde sociale kant van de begroting, Sociaal domein, jeugdzorg, Wmo, leerlingenvervoer. Daarnaast heeft de accountant voor de BAR-organisatie geen goedkeurende verklaring afgegeven vanwege wederom 2,3 miljoen euro aan onjuiste aanbestedingen. De vraag, de centrale vraag die de fractie van GroenLinks bezig heeft gehouden: is het nu allemaal toevallig? En vooral: heeft het college nog wel het overzicht? Het lijkt er soms op dat de regie ontbreekt. Tot slot, voorzitter, een opmerking over de IT-infrastructuur waar wij ons zorgen over maken. En de werkwijze van de IT bij de gemeente. De accountant heeft het onderzocht en een hoop aspecten gekwalificeerd als een hoog risico. Wanneer zouden we op dit punt verbeteringen kunnen zien, verwachten? Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Overheid, CDA.

De heer Overheid: Ja, dank u wel voorzitter. We vinden de bevindingen van de accountantscontrole een duidelijke verwijzing naar het feit dat wij als gemeente Ridderkerk ons controleproces niet goed op orde hebben. Een punt waar we als gemeenteraad van Ridderkerk actie op moeten ondernemen, om dit naar de toekomst toe beter in te regelen. De accountant heeft aangegeven dat de jaarrekening 2017 wel een getrouw beeld geeft en dat de begrotingsonrechtmatigheden door onszelf zijn aangegeven. De punten die wij het college mee willen geven om actie op te ondernemen, zijn: een betere discipline binnen het ambtelijk apparaat zien te bereiken, zodat het besef ook daadwerkelijk is dat we geen overschrijdingen op de begrotingen willen en dat als het zich voordoet, direct actie wordt ondernomen richting het college van de raad, en de raad. Dit proces ook beter te borgen in de P&C-cyclus, en mogelijk strakkere kaders afspreken als het gaat om achteraf laten goedkeuren van begrotingsoverschrijdingen. Alles overwegende gaan wij wel akkoord met het goedkeuren van de geconstateerde overschrijdingen, die zorgen voor een begrotingsonrechtmatigheid. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Kooijman, ChristenUnie.

De heer Kooijman: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, waar hebben we het vanavond feitelijk over? Het gaat om een geconstateerde begrotingsonrechtmatigheid, over de jaarrekening 2017. Op een aantal onderdelen zijn begrotingsposten en investeringskredieten overschreden. En aanbestedingsfouten geconstateerd. De budgetoverschrijdingen hadden formeel, volgens de door de raad vastgestelde regels, moeten worden gedeeld, en ter besluitvorming moeten worden voorgelegd aan de raad. Iets wat tot vanavond nog niet is gebeurd. Dat er niet eerder is gehandeld, door het overigens vorige college, daar zal het nieuwe college lering uit moeten trekken. En gezien het raadsvoorstel zijn daar nu twee beheersmaatregelen voor bedacht. Allereerst het aan het eind van ieder jaar opstellen van een overzicht van de overschrijdingen. En daarnaast zal gekeken worden of de P&C-cyclus anders ingericht kan worden, om zo de doorlooptijden tussen opstellen van wijzigingen en de raadsbehandeling te verkorten. Goede voorstellen wat ons betreft. Wel missen we als beheersmaatregel de tijdige signalering en rapportage van de overschrijdingen, binnen de ambtelijke organisatie. Het moet met de huidige stand der techniek toch niet zo heel ingewikkeld zijn om simpelweg te voorkomen dat budgetoverschrijdingen pas achteraf geconstateerd en gerapporteerd worden? Graag een reactie hierop van de wethouder. Op basis van de huidige situatie kan de accountant nog geen goedkeurende verklaring op rechtmatigheid geven. Beide opties die we nu hebben, zijn duidelijk toegelicht door de

accountant. De pragmatische oplossing is: om gebruik te maken van de mogelijkheid om alsnog de budgetoverschrijdingen als raad goed te keuren. Iets wat wettelijk toegestaan is. De andere optie is om extra geld en tijd te stoppen in een uitgebreider onderzoek. Voorzitter, na de heldere toelichting door de accountant hoeven wij hier niet lang over na te denken. ChristenUnie is pragmatisch en kiest dus ook voor die weg. We kunnen dan ook instemmen met dit voorstel voor nu. Al blijft vanzelfsprekend wel voorop staan dat er verbetermaatregelen moeten worden doorgevoerd. Ik dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Los, Echt voor Ridderkerk.

De heer Los: Fijn voorzitter. Voorzitter, het is nooit saai in het gemeentelijk bestuur. Er is altijd beweging, er is altijd iets te doen en soms gaat het ook niet zoals we willen. Soms loopt het helemaal anders dan we willen. En dat gaat dan de geschiedenis in als een leermoment. Eens, maar nooit weer zou je kunnen zeggen. Maar de werkelijkheid is vaak weerbarstig. Mochten we over de jaarstukken van 2016 geen goedkeurende verklaring van de accountant krijgen, nu dreigt het weer te gebeuren. En daar zijn we niet blij mee. Natuurlijk is de trend van scherper ramen een factor. Daar hebben we toch heel vaak om gevraagd. Natuurlijk is het beweeglijke karakter van de samenleving een factor. Maar achteraf, als de pap al is gemorst, bij de raad aankomen voor extra budget, is voorzichtig gezegd, niet charmant. De organisatie heeft door deze zaak aangetoond maar beperkt in control te zijn. Ik heb daar vaker over gesproken. En voorzitter, daar wringt voor EvR de schoen. Een slecht rapportcijfer moet ergens toe leiden. En voorzitter, mogelijk kunnen we het verlies dan omzetten in winst. Als de organisatie volgend jaar niet weer in dezelfde valkuil stapt, omdat is geleerd hoe het niet moet. Zelfs een ezel stoot zich in het gemeen, geen twee keer aan dezelfde steen. Dat is toch veelzeggend. Voorzitter...

De voorzitter: Mijnheer Piena. Mijnheer Piena wil even interrumpen.

De heer Piena: Ja, niet dat ik een heel verhaal wil houden, maar een ezel stoot zich in het gemeen niet twee maal aan dezelfde steen, maar dit is toch ook al voor de tweede keer. Dus ik zou de heer Los vragen: waarom dan nu al niet ingrijpen, maar rustig nog een keer laten stoten en wellicht daarna nog een keer.

De voorzitter: Mijnheer Los.

De heer Los: Voorzitter, er wordt ook gezegd: drie maal is scheepsrecht. En zo is het ook. En laten we het maar weer eens even bij oude gezegdes houden, die best wel heel veel waarde hebben. En ik moet eerlijk zeggen...

De voorzitter: Mijnheer Piena neemt er nog geen genoeg mee. Mijnheer Piena.

De heer Los: Daar gaat-ie wéér.

De heer Piena: Wel gezellig, zo achter elkaar. Drie maal scheepsrecht is leuk, maar dat is driemaal scheepsrecht onze control als raad achterwege laat, dat we geen goede besluiten meer kunnen nemen, lijkt het me niet verstandig om achter spreekwoorden te verschuilen, maar gewoon daadkracht te tonen. Geen woorden, maar daden. Dit spreekwoord zult u ook wel kennen.

De voorzitter: Mijnheer Los.

De heer Los: Ja, voorzitter, dat geen woorden maar daden, daar zijn wij van. Aan de andere kant zijn we er ook van, dat je niet bij het eerste, bij het eerste golfje direct iemand of een organisatie helemaal in de hoek moet

zetten of moet afschaffen. En ik herhaal nog een keer, ik herhaal nog een keer, dat de BAR er niet is gekomen door onze medewerking. Dat heeft mijnheer Piena wél op zijn geweten, want hij heeft ingestemd. Voorzitter, we gaan ervan uit dat er vanuit, dat het niet nog eens zal gebeuren. Maar we horen voor alle zekerheid...

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man, mevrouw Van Nes-de Man wil interrumperen.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dank u voorzitter. Ik hoor mijnheer Los zeggen van: wij hebben de BAR niet in het zadel geholpen. Gaat u de BAR nu wel in het zadel houden?

De heer Los: Voorzitter, in het zadel houden of uit het zadel halen, moet een reden hebben. En als de BAR fantastisch presteert, dan is er geen enkele reden om te zeggen: we gaan ervan af. Mijn vertrouwen heeft het nog niet helemaal, maar als er een goeie reden is om van de BAR af te gaan, ja, natuurlijk. Dan zijn wij daarvan. Ik heb dat nooit onder stoelen of banken gestoken.

De voorzitter: Mevrouw Fräser.

Mevrouw Fräser: Dank u voorzitter. Ik hoor de heer Los zeggen: driemaal is scheepsrecht. Dat klopt. Het is de derde keer overigens, in de periode dat ik hier in de raad zit. We hebben twee keer het rioolgemaal gehad. Twee jaar achter elkaar. Dit is de derde keer. Dus daaruit trekt u nu wel de conclusies?

De voorzitter: Mijnheer Piena.

De heer Piena: Ja, de VVD vraagt zich af welke de consequenties Echt voor Ridderkerk neemt op het moment dat de wethouder het dus niet binnen afzienbare tijd voor elkaar krijgt. Stuur u dan de wethouder weg, of gaat u alsnog verzoeken om de BAR-organisatie op te heffen?

De voorzitter: Mijnheer Los en ik verzoek u dan ook om uw betoog af te maken, want de 5 minuten zijn al om. Ga uw gang.

De heer Los: Ja, voorzitter. Mijnheer Piena heeft natuurlijk wel iets van mijn tijd afgesnoept, dus ik ga ervan uit dat ik die er ook weer bij krijg. Maar ik loop daar niet op vooruit. Wij hebben op dit moment, wij hebben op dit moment nog niet eens besloten – want ik heb in mijn betoog nog helemaal niet gezegd wát wij gaan doen – maar ik heb gezegd, en dat ga ik nog even herhalen: we willen graag van de wethouder horen dat het niet nog eens gebeurt. En ik denk dat hij daar een goed antwoord op heeft. Ook daar gaan we van uit. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Westbroek, Partij 18Plus.

De heer Westbroek: Dank u wel voorzitter. 18Plus betreurt natuurlijk de begrotingsonrechtmatigheden. En dan met name de onrechtmatigheden ten aanzien van de aanbestedingsfouten. De regels zijn er immers niet voor niets. En deze fouten mogen wat ons betreft dan ook niet meer voorkomen. We verwachten van het nieuwe college dat ze er alles aan gaan doen om dit voortaan dan ook te voorkomen. Met inachtneming hiervan kunnen wij instemmen met het voorstel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Kayadoe. Leefbaar Ridderkerk.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel voorzitter. Vanavond moeten we als raad voorstellen of we akkoord gaan met een begrotingsonrechtmatigheid van 662.400 euro, om een goedkeurende verklaring van de accountant te ontvangen. Het lijkt de wereld op zijn kop. Heeft Planning & Control dan zo zitten slapen dat dit nu stante pede

door de raad goedgekeurd moet worden? Als wij als raad al niet meer op tijd geïnformeerd worden, wat is dan nog de taak van de raad? Wat u ons in dit voorstel vraagt, voorzitter, is niet gering. Om alsnog een goedkeurende verklaring van de accountant te krijgen, vraagt u ons óf u te accorderen, waarvoor u niet eerder naar de raad bent gekomen. Wat zou er boven water komen als de accountant verder gaat zoeken? Laten we wel wezen: we hebben het hier over gemeenschapsgeld. Geld wat door elke inwoner van Ridderkerk verplicht aan de gemeente betaald moet worden, om alle rekeningen te voldoen.

Begrotingsonrechtmatigheden van 438.100 euro in overschrijding van begrotingsposten. 224.300 euro in overschrijding van investeringskredieten en aanbestedingsfouten van 276.962 euro zijn wat Leefbaar Ridderkerk betreft onacceptabel. De externe accountant heeft haar bevindingen en aanbevelingen op papier gezet. De zogenaamde management letter. De eerste stappen naar verbetering in de processen zijn gestart. Echter, dat lijkt ons niet genoeg. Deze waarschuwing van de accountant nemen wij zeer serieus. Wij – als raadsleden – dienen onze verantwoording te nemen en Leefbaar Ridderkerk neemt graag het advies van de accountant over om direct na het zomerreces met elkaar in gesprek te gaan. Cijfers dienen eerder aan de raad voorgelegd te worden. Dit kan en mag niet nogmaals gebeuren, dat de raad veel te laat wordt geïnformeerd. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Duijn Schouten, SGP.

De heer Van der Duijn Schouten: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, bij het opstellen van de jaarrekening zijn voor een fors bedrag begrotingsonrechtmatigheden vastgesteld. En dat is niet zoals het zou moeten zijn. Allereerst natuurlijk omdat de ambtelijke organisatie blijkbaar niet in staat is geweest deze onrechtmatigheden te voorkomen. Zowel op begrotingsuitputting als op aanbesteding zijn achteraf onrechtmatigheden vastgesteld. Wat de SGP-fractie betreft moet de focus liggen op het zodanig inrichten van processen, dat deze onrechtmatigheden in de toekomst worden voorkomen. Waarbij tevens goed gekeken moet worden naar de adviezen van de accountant met betrekking tot onze P&C-cyclus. Daarnaast doet zich het toch ietwat merkwaardige fenomeen voor dat, hoewel de onrechtmatigheden binnen de goedkeuringstolerantie vallen, deze voor de accountant toch een belemmering vormen voor het afgeven van een goedkeurende verklaring op de rechtmatigheid. Het getrouwe beeld van de jaarrekening staat niet ter discussie. Laat dat duidelijk zijn. Deze belemmering met betrekking tot de rechtmatigheid kan op twee manieren worden weggenomen. Één: door de accountant meer controlewerkzaamheden te laten doen, of twee: door een deel van de onrechtmatigheden middels een raadsbesluit alsnog door de raad te laten accorderen, waardoor deze niet langer meetellen voor de accountant. Als SGP-fractie kiezen wij voor de tweede optie. Een en ander laat onverlet dat wij van het college maatregelen verwachten om onrechtmatigheden in de toekomst zoveel als mogelijk te voorkomen en als deze zich onverhoopt toch voordoen, de raad hier sneller over te informeren. De adviezen van de accountant met betrekking tot de P&C-cyclus zien wij in dezen als zeer waardevol. Voorzitter, en aangezien ik nog wat tijd over heb, wil ik gelijk van de gelegenheid gebruik maken om op wat vragen te reageren. De heer Ros vroeg zich namelijk af wat er zou gebeuren als we álles tegen het licht houden en dat we dat wellicht nooit zullen weten. Nou, dat kan ik hem wel bevestigen, want de accountant gaat nooit alles tegen het licht houden. Die gaat in het beste geval zijn steekproef vergroten. Maar daarmee wordt zeker niet alles tegen het licht gehouden. Wat ik daarnaast constateer, is dat een aantal partijen blijkbaar meer informatie nodig hebben om vervolgstappen te kunnen nemen. En wat de SGP-fractie betreft, is het plaatje helder. Er moet wat gebeuren. En natuurlijk kunnen we dan een extra steekproef doen, en dan komt er misschien nóg een fout uit. Maar voorzitter, dat bevestigt alleen maar het beeld dat er wat moet gebeuren in onze ambtelijke organisatie om dit voortaan te voorkomen. Daar hebben wij niet nog een extra fout voor nodig. En wat de SGP-fractie betreft zou het dan juist goed zijn om de tijd en de energie die er straks in zit om ál dit soort dossiers weer voor de accountant op te hoesten... Laat de ambtelijke organisatie samen met het college díe tijd en díe energie nou

stoppen in het verzinnen van maatregelen en die maatregelen uitwerken, zodat we dit de volgende keer niet meer hebben. Laten we daar onze tijd in stoppen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Ripmeester, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel voorzitter. Het oordeel van de accountant is gebaseerd op steekproeven en hij heeft ook kritische opmerkingen geplaatst ten aanzien van de houding van de raad. De grote vraag is: is de BAR-organisatie voldoende in controle? Er is daar geen goedkeurende verklaring afgegeven. Maar ook een belangrijke vraag is: is de raad wel in control? Zijn er meer begrotingsoverschrijdingen en aanbestedingsfouten? Er is een onrechtmatigheid geconstateerd die er niet zou zijn geweest wanneer in 2017 erover was gerapporteerd. De regels van de raad zijn overtreden en de raad wordt nu voorgesteld dat achteraf recht te trekken. Wij hebben behoefte aan een frisse start. Wij hebben behoefte dat dat goed wordt uitgezocht, zodat er niet nog meer dingen uit de kast komen zetten. Natuurlijk moeten procedures worden aangepast, maar er is ook behoefte aan duidelijkheid of alles goed is gegaan. Er wordt gevraagd om een extra investering van 20.000 euro. En er wordt gedaan alsof dat heel veel geld is. Maar dat is slechts 1,7% van de marge van de goedkeuringstolerantie.

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten.

Mevrouw Ripmeester: Het is slechts 3% van de...

De voorzitter: Mijnheer...

Mevrouw Ripmeester: ...geconstateerde onrechtmatigheid.

De voorzitter: Als u zover bent? Dan mag uw lichtje even uit.

De heer Van der Duijn Schouten: Voorzitter, ik hoor mevrouw Ripmeester zeggen dat ze meer onderzoek nodig heeft om te kijken of alles goed is gegaan, maar ik vraag me dan af: wat mist mevrouw Ripmeester nu nog om nu al te concluderen, en volgens mij doen we dat met elkaar, dat het niet goed is gegaan. Ik bedoel: ik snap niet naar welke zekerheid ze nog op zoek is, om te constateren dat het goed is gegaan. We weten toch dat het fout is gegaan?

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel voorzitter. Ik ben blij dat de SGP ook concludeert dat het fout is gegaan. Ik ben blij dat de SGP ook concludeert dat de raad onvoldoende snel en tijdig is ingelicht. Tegelijkertijd verbaast het mij dat de SGP niet alle fouten boven tafel zou willen hebben, of in ieder geval wil kijken of er niet meer is. Wanneer we kijken hoe we - om maar een hele rare, misschien in uw ogen rare vergelijking te trekken - naar hoe we mensen in de bijstand bejegenen. Als we daar diezelfde mate van goedkeuringstolerantie zouden toepassen, zou de wereld er al heel anders uitzien. Wij hebben behoefte aan een schone lei en een frisse start. En wij vinden dan 20.000 euro een minimale investering om te kijken wat er nog meer is.

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Dank u wel voorzitter. Ja, voorzitter, om nu bij een control, accountantscontrole met een begrotingsrechtmatigheid de bijstand erbij te betrekken, dat is natuurlijk enigszins ridicuul. Mevrouw Ripmeester zegt wel ze wil een schone start, maar ja, dan vindt de accountant nog een extra of nog een fout of misschien ook niet. Daarmee wordt de start toch niet schoner of minder schoon?

Ik bedoel, ik denk dat heel deze raad het met elkaar eens is, dat dit proces niet goed is gelopen en dat we moeten voorkomen dat dit niet nog een keer gebeurt. Waarom kan dan de focus niet gewoon gelegd worden op het voorkomen dat dit nog een keer, en waarom zou deze raad daar eerst nog geïnformeerd moeten worden over wellicht nog een fout? Ik bedoel, met nog een fout weten we met zijn allen nog steeds dat het niet goed is gegaan. Maar dat weten we nu ook al.

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Ja, het standpunt van de SGP is duidelijk. Die opmerking die ik maakte is natuurlijk, die is de SGP onwelgevallig, maar die maakt het daardoor niet ridicuul. Het is gewoon een manier van bejegening van, en kijken naar zaken. Wij zijn...

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten...

Mevrouw Ripmeester: Wij zijn van mening...

De voorzitter: Ja, mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Voorzitter, een controletolerantie van een accountant op een jaarrekening van een gemeente waar honderden miljoenen in omgaan, kan op geen enkele wijze vergeleken worden met een uitkering bijstand, die een inwoner van de gemeente Ridderkerk krijgt. Om dat soort zaken met elkaar te vergelijken en te zeggen dat daar dezelfde controletoleranties op losgelaten moeten worden. Als mevrouw Ripmeester dat werkelijk meent, dan kan ik niet anders concluderen dat ze er absoluut helemaal niks van begrijpt.

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel voorzitter. Ja, de heer Van der Duijn Schouten die kijkt liever kritisch naar zijn eigen inwoners en niet kritisch naar zijn eigen handelen en het handelen van de raad. Dat is duidelijk. Wat hij wil begrijpen, dat wil hij begrijpen, dat is, dat laat ik aan hem.

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Dank u wel voorzitter. De heer Van der Duijn Schouten is ontzettend kritisch naar het handelen van de raad. Mijn betoog heeft er feitelijk helemaal uit bestaan dat wat er is gebeurd, eigenlijk ontoelaatbaar is, dat dat niet nog een keer zou moeten gebeuren. En dat de focus erop moet liggen dat we dat met zijn allen voorkomen. Maar blijkbaar wil mevrouw Ripmeester eerst nog verder gaan graven om dan uiteindelijk tot dezelfde conclusie te komen.

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel voorzitter. De heer Van der Duijn Schouten reageert altijd het liefst op de PvdA. Want er zijn natuurlijk andere partijen die precies hetzelfde hebben gezegd in de voorgaande per, of in de voorgaande bijdrage.

De voorzitter: Ja, u lok het...

Mevrouw Ripmeester: Het is natuurlijk...

De voorzitter: ...mevrouw Ripmeester: u lokt het zelf uit. Mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Dank u wel mevrouw de voorzitter. Ik heb geen één andere partij over bijstandsuitkeringen horen praten, in deze termijn is mevrouw Ripmeester van de PvdA toch echt als enige. Dus dat ze nou gaat zeggen dat de rest dat ook allemaal heeft gezegd. Nou ja, ik weet het allemaal niet meer.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel voorzitter. Dan zal ik even Max geheugentrainer zijn. Ook de partijen die eerder, die voor mij gesproken hebben, hebben gesproken over het feit dat ze graag meer onderzoek wilden hebben naar de, of er nog meer, meer onderzoek willen hebben naar de rechtmatigheid en de overschrijdings... even kijken. Naar de begrotingsoverschrijdingen en de aanbestedingsfouten. Maar goed, u reageert altijd het liefst op mij, dat geeft niet. Het is prima.

De voorzitter: Ja, ja, sorry.

Mevrouw Ripmeester: Het is...

De voorzitter: Sorry. Mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Ja, voorzitter. Nu wordt het zelfs op mij... Ik bedoel, misschien moet mevrouw Ripmeester zich dan even realiseren wat zij hier zelf ook in deze raad te berde brengt. Nogmaals, zij is het, die over bijstandsuitkeringen begint en ik zeg dat ik dat vergelijk ongepast en niet op elkaar betrekking vind hebben. En als mevrouw Ripmeester dan eerst roept en vervolgens mij kwalijk neemt dat ik daarop reageer, en dat ik daar ook niet op een ander reageer, ja: een ander zegt het niet, dus daar kan ik ook niet op reageren. En ik heb wel degelijk ook gereageerd op de opmerking van de VVD en de heer Ros. Die heb ik volgens mij nog expliciet genoemd in mijn eerste termijn al. Dus ook daarop reageer ik.

De voorzitter: Ik stel voor deze discussie hier nu mee te beëindigen, en dan maakt mevrouw Ripmeester haar eerste termijn af, want uw tijd is op.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel voorzitter. Dan praten we hier op een ander moment nog over verder. Nogmaals: wij zijn er niet voor om nu achteraf de fouten recht te praten die er zijn gemaakt. We zijn er ook niet voor om daar ons als raad daarvoor te laten lenen. Wij vinden dat er 20.000 euro een kleine investering is ten opzichte van het totaal aan geld om te kijken of er nog meer onder het tapijt is en wij vertrouwen erop, voornamelijk van de nieuwe coalitiepartijen, dat zij er op gaan toezien, dat er opener, transparanter en sneller wordt gecommuniceerd. En dat inderdaad de procedures en processen worden aangepast. Maar vooral ook dat de raad in zijn goede controlerende rol wordt gezet en dat alle partijen ook inderdaad een zelfbewustheid aan de dag leggen om dat te willen doen. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Los, mijnheer Los.

De heer Los: Ja, voorzitter. Mevrouw Ripmeester zegt dat zij vraagt of de coalitiepartijen erop willen toezien. Ik denk dat de hele raad erop moet toezien. Daar bent u zelf dus ook van.

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Nou, mijnheer Los. U denkt toch niet dat we dat níet doen.

De heer Los: Dat bleek mij niet uit haar betoog. Dus nou weet ik het zeker.

De voorzitter: We gaan naar mevrouw Fräser, D66.

Mevrouw Fräser: Dank u voorzitter. Voorzitter, het budgetrecht is een van de belangrijkste of misschien wel dé belangrijkste bevoegdheid van de gemeenteraad. Met het budgetrecht heeft de gemeenteraad namelijk het vermogen, door middel van het beschikbaar stellen van budget, te sturen in beleid en, nadat de begroting is aangenomen, kan de gemeenteraad door het vastgestelde budget ja, toezicht blijven houden op de uitvoering van het vastgestelde beleid. Dit jaar zijn er opnieuw begrotingsonrechtmatigheden aangetroffen bij de controle van de accountant. En dat betekent dus dat er geld is uitgegeven zonder dat de gemeenteraad daar budget beschikbaar voor heeft gesteld. Stel je eens voor dat dit gebeurt in je privéleven. Ter illustratie: je neemt een aannemer aan voor de verbouwing van je keuken. De aannemer begint zonder overleg af te wijken van het vooraf afgesproken plan, bestelt alles, installeert alles. De factuur is al betaald. En dan moet je, daar mag jij dan voor opdragen, opdraaien.

De voorzitter: Mijnheer Los.

De heer Los: Voorzitter, dat doen aannemers altijd.

Mevrouw Fräser: Vraag aan de voorzitter. Wat doet mijnheer Los dan? Gaat hij daar zomaar mee akkoord?

De heer Los: Voorzitter, je moet altijd in zijn voor redelijke verhalen. En als die een mooiere keuken heeft geplaatst voor mijn vrouw en die is heel erg blij, dan denk ik dat ik zeg: ik ga het achteraf accorderen.

Mevrouw Fräser: Dan constateer ik toch dat wij nu met een heel andere situatie te maken hebben, want de realiteit is niet mooier. Het is alleen anders. Ik ga even door. De kaders die de raad heeft gesteld, zijn dus niet gerespecteerd en de raad is dus ook niet in de gelegenheid gesteld om het beleid bij te sturen. Want we staan nu voor een voldongen feit en wat D66 betreft is dit niet acceptabel. Voorzitter, als ik kijk naar de aard van de overschrijdingen, dan lijkt het mij niet, dan lijken mij dit niet allemaal geheel onvoorziene en onvermijdelijke kosten, die allemaal hebben plaatsgevonden in de laatste periode van 2017. Daarom een vraag aan het college. Waren de overschrijdingen ten tijde van de uitgaven wel bekend, of werd het het college ook pas duidelijk bij de jaarstukken? Ook, voorzitter, vraagt D66 het college om een toezegging. Wij willen graag dat het college toezegt, vóór 1 oktober 2018 – dus wij gaan daarin veel verder dan andere partijen – een voorstel te doen met een uitvoeringsplan van aanpak, hoe de discipline met betrekking tot budgetbeheer zal worden aangepakt. Voorzitter, de gemeenteraad is niet geïnformeerd over de overschrijdingen. Daar hebben we het al heel de avond over. En de raad is dus ook niet in staat gesteld bij te sturen op vastgesteld beleid. Heel ernstig. In de toekomst mag dit wat ons betreft niet meer voorkomen. Daarom, voorzitter, vraagt mijn fractie de wethouder ook toe te zeggen voor de raad van 1 oktober, van voor 1 oktober 2018, een plan van aanpak en een ja, een uitvoeringsplan en een plan van aanpak voor te leggen, aan de raad voor te leggen, hoe de P&C-cyclus verder zal worden aangepakt en verbeterd. Daarnaast vragen wij de wethouder hierin te betrekken...

De voorzitter: Mijnheer Piena, mijnheer Piena.

De heer Piena: Voorzitter, niet direct een vraag maar wel even een steun voor de twee laatste vragen aan het college van D66.

De voorzitter: Mag ook in uw tweede termijn, hoor. Mevrouw Fräser.

Mevrouw Fräser: Ik waardeer de steun van de VVD in dezen. Ik heb er nog een. Misschien had je even moeten, had mijnheer, had de VVD even moeten wachten. Ik heb er nog een paar. Nee. Een volgende toezegging voorzitter, en dit zijn echt wel heel cruciale punten voor wat D66 betreft, dat er ook een voorstel komt naar de raad voor 1 oktober 2018, waarin wordt een plan van aanpak staat, waarin wordt aangegeven hoe we omgaan met budgetwijzigingen of overschrijdingen, die plaatsvinden nadat de tweede TURAP is vastgesteld. Dat waren mijn drie toezeggingen. Afsluitend, voorzitter: gezien het belang van het eerder genoemde budgetrecht van de gemeenteraad en de ernst van de overschrijdingen is mijn fractie feitelijk tegen het voorstel de onrechtmatigheden buiten de accountantscontrole te houden. Maar voorzitter, de toezeggingen die ik zojuist gevraagd heb, zijn cruciaal voor mij om van gedachte te veranderen. Ik hoorde mijn collega van de SGP zeggen: we kijken vooruit. Dat ben ik bereid te doen. Maar wel met ja, met een goed antwoord op de toezeggingen die ik vraag, en dat die worden ja, ingewilligd. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dat was de eerste termijn. We gaan naar wethouder Smit.

Wethouder Smit: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, ik heb vanuit eigenlijk alle fracties, en daar zit een hele duidelijke lijn in - ik zal niet zeggen een rode lijn, maar er zit wel een lijn in in ieder geval - uit alle bijdragen waaruit blijkt dat de raad deze onrechtmatigheden en die geconstateerd zijn, en dat men daarvan zegt van ja: dat had zo niet moeten gebeuren en dat mag ook in het vervolg niet meer gebeuren. En ik denk dat raad en college wat dat betreft op precies dezelfde lijn zitten. U wil een volgend jaar hier niet meer mee geconfronteerd worden en dit college wil een volgend jaar hier ook niet meer mee geconfronteerd worden. Laat dat vooraf helder zijn. Tegelijkertijd hecht ik er ook wel aan dat de geconstateerde onrechtmatigheden die erin zitten, de begrotingsoverschrijdingen die er geweest zijn - nogmaals: had niet moeten gebeuren, moeten we voor de toekomst ook absoluut zien te voorkomen. Er zal altijd wel iets gebeuren. Want waar gewerkt wordt, vallen spaanders. Die realiteit moeten we ook gewoon met elkaar hebben. Maar in deze mate willen we dat gewoon niet meer zien. Dat ben ik allemaal van harte met u eens. Maar ik beluisterde bij sommige fracties - en die teneur wil ik weghalen - alsof er een soort sprake zou zijn van A: een soort opzet of er werd zelfs gesproken over onder het tapijt schuiven. En het moet opener en transparanter. In de context van die woorden, wijs ik er ook nog maar even op dat in de jaarrekening op pagina 138 geloof ik dat het is, dat daar keurig alle onrechtmatigheden opgesomd zijn, met welke posten, waar ze vandaan komen. En dat was nog voordat de accountant het aan u gemeld had. Dus in die zin is het college open en transparant geweest. Is er niets onder het tapijt geschoven. Is gewoon alles wat door de ambtelijke organisatie is geconstateerd aan onrechtmatigheid, is vermeld in de jaarrekening. En de accountant heeft achteraf geconstateerd: dat zijn inderdaad de juiste constatering geweest uit onze eigen organisatie.

De voorzitter: Mijnheer Piena.

De heer Piena: Voorzitter, is de wethouder bereid hier toe te zeggen dat in het vervolg bij begrotingsoverschrijdingen op het moment dat die geconstateerd worden, dus niet achteraf in een overzicht, dat het aan de raad gemeld wordt? Want een overzicht is mooi, bij een jaarrekening, ook als het door de ambtenaren zelf is aangegeven, maar dat is voor de raad te laat. Dus wil de wethouder die toezegging doen, dat in het vervolg bij, nou toch wel aanzienlijke begrotingsoverschrijdingen, de raad onmiddellijk geïnformeerd wordt?

De voorzitter: Mevrouw Fräser.

Mevrouw Fräser: Ik zou zelfs nog een stap verder willen gaan dan dat we achteraf geïnformeerd worden. Ik zou willen vragen aan de wethouder: kunt u er, wilt u toezeggen dat wij, voordat er een uitgave gedaan wordt, het bedrag wordt geaccordeerd door de gemeenteraad?

Wethouder Smit: Voorzitter, waar het mij om ging...

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten ook nog.

De heer Van der Duijn Schouten: Nou voorzitter even, ik wil richting mevrouw Fräser... Even, ik begrijp wat zij zegt en ik – ze geeft dat zelf ook aan – maar als ik de overschrijdingen lees, dan gaat het ook om gevallen. Ik ja, het wordt bijna een beetje luguber, maar als er graven geruimd worden en blijkt dat er meer geld nodig is vanwege wat ze aantreffen, dan heeft het toch mijn voorkeur dat het college het eerst oplost en het daarna meldt. In plaats van dan spullen te laten liggen en om budget gaat. Nogmaals, ik snap waar ze om vraagt, maar ik denk dat er ook situaties zijn waar dit gewoon niet kan.

De voorzitter: Mevrouw Fräser.

Mevrouw Fräser: Ik denk dat we hier met zijn allen een volwassen debat aan het voeren zijn met een bepaalde mate van gezond verstand. Er zijn natuurlijk situaties waar het gewoon niet anders kan en dan worden wij achteraf geïnformeerd. Geen probleem. Maar er zijn zeker ook situaties, als ik naar het lijstje kijk, waar gewoon ik nu al weet van: dit had je zien aankomen, dit is van tevoren bekend, dit is gewoon een trend. En dan kunnen wij van tevoren geïnformeerd worden en het bedrag accorderen en dan kunnen wij ofwel zeggen: daar gaan wij mee akkoord, want we zijn het ermee eens. Of niet. Wij kunnen dan bijstellen op het beleid. En daar heb ik het over. Maar niet in die onvoorziene omstandigheden, want dan ben ik het met u eens: die moeten gewoon door.

De voorzitter: Wethouder Smit.

Wethouder Smit: Voorzitter, om misverstanden te voorkomen en dat bespeur ik een beetje bij de heer Piena, wil ik even helder zijn: wat ik net gezegd heb, is dat u en het college, raad en college, willen deze situatie volgend jaar niet. Ik kom daar zo meteen nog op terug. Maar wat ik ook wil wegnemen, is de eventuele gedachte die zou kunnen opkomen en bij sommigen hebben het met dusdanige bewoordingen gebracht over 'onder het tapijt vegen' en opener en transparant te zijn. Ik wil de gedachte wegnemen, de indruk wegnemen, en ik denk dat die ook niet in overeenstemming is met de feiten, dat er niet open en niet transparant gecommuniceerd zou zijn, want nogmaals: hoe we in de toekomst hier verder mee gaan, nogmaals kom ik op terug, maar het lijstje zoals dat in de jaarrekening staat, dat is door de eigen organisatie is dat naar voren gebracht. Daarna is de accountantscontrole er geweest. Dus het college is wel degelijk open en transparant daar geweest. Dat het geen schoonheidsprijs verdient, dat we dit een volgend jaar niet meer willen hebben, dat heb ik zojuist ook gezegd. En dat wij, college met raad, moeten kijken: hoe gaan we die P&C-cyclus verder invullen. Dat het college in de ambtelijke organisatie wil gaan kijken hoe is die budgetbewaking geregeld? Maar hij moet gewoon veel beter worden. En dat kan te maken hebben met systemen, maar het kan óók te maken hebben met culturen. Dat we dat allemaal met elkaar tegen het licht gaan houden. Nogmaals, omdat we zo'n situatie een volgende keer niet meer met elkaar willen hebben. Laat dat ook helder zijn: dat het college moet rapporteren op het moment dat zo'n overschrijding zich voordoet, daar hebben we onze geëigende instrumenten voor, van tussenrapportage. En als u zegt van: nou, daar willen we nog eens met elkaar over praten, hoe gaan we die P&C-cyclus invullen qua planning, qua inhoud? Zeg ik: prima, dat gaan we doen. Mevrouw Fräser hangt daar een datum aan vast. En dat vind ik nou net weer even iets te ver gaan, omdat ik

simpelweg niet kan overzien tussen nu, een zomerreces, en vervolgens is het heel snel 1 oktober. In hoeverre zijn wij dan in staat om datgene te leveren wat u vraagt. En ik vind: wat ik beloof, moet ik nakomen. Dat wil ik ook doen. Dus als ik 1 oktober zeg, dan moet ik dat nakomen. Maar als ik dat niet kan overzien, kan ik die datum, kan ik u niet toezeggen. Maar ik kan u wel toezeggen: wat u inhoudelijk vraagt, dat we gaan kijken naar die P&C-cyclus. Hoe wil de raad geïnformeerd worden? Op welke momenten wil de raad geïnformeerd worden? Dat zijn wat mij betreft terechte vragen, want u begon uw bijdrage met het budgetrecht, is een bevoegdheid...

De voorzitter: Ja, maar nu ga ik even inbreken, want...

Wethouder Smit: Dat is terecht.

De voorzitter: Wethouder, wethouder. Ik heb u even uw betoog af laten maken, maar nu leek het net of er helemaal nooit een einde aan dat betoog kwam. Dus daar heb ik zelf dan maar even een einde aan gemaakt. Mijnheer Piena zit al een hele poos naar mij te zwaaien. Ik dacht eerst 'hij zwaait leuk', maar ik... Ja, ja, ja. Ga uw gang, mijnheer Piena.

De heer Piena: Ja, voorzitter, ik moet denk ik een zin of 26 terug, maar ik wil in ieder geval wel even wegnemen dat de VVD zich niet aangesproken voelt over het feit dat wij daar negatief of hoe dan ook in staan. U noemt nou een aantal partijen, en de VVD voelt zich daar echt niet door aangesproken. En wij willen nog een keer benadrukken dat de VVD-fractie het steeds heeft over tijdig informeren en we hebben daar geen argwaan bij. Maar wij willen gewoon in control zijn. En dat is ons punt. En als laatste voorzitter, ik heb van de wethouder nog niet de toezegging gekregen dat bij geconstateerde begrotingsoverschrijdingen, dat wij als raad daar gelijk over geïnformeerd worden. Hij hoeft de toezegging uiteraard niet te doen, maar dan hoor ik dat ook graag, als hij dat niet doet. Dank u wel.

De voorzitter: Nou, maar goed, de wethouder moet af en toe zijn betoog afmaken, want anders weet u niet of hij nog aan die toezeggingen toekomt, om maar eens wat te noemen. Mevrouw Fräser, u stak uw hand op?

Mevrouw Fräser: Ja, dat klopt, ik had ook...

De voorzitter: Ga uw gang.

Mevrouw Fräser: De wethouder geeft aan mijn toezegging eigenlijk daar niet op, ja, daar niet positief op te kunnen reageren, vanwege de datum. 1 oktober heb ik genoemd. Ik, als ik daar 1 november van maak, heeft u daarmee voldoende marge om dat wel te kunnen toezeggen? Ja, goed, ik probeer gewoon een manier te vinden, dat we naar elkaar komen. Ik bedoel, het is gewoon een compromis, uiteindelijk. En vandaar dus dit voorstel.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Smit: Voorzitter, twee dingen. Richting de heer Piena: ja, u wilt zeg maar bij een overschrijding terstond geïnformeerd worden. En ik vraag me af hoe zich dat verhoudt met de instrumenten die wij daarvoor met elkaar hebben afgesproken, zoals tussenrapportages en dat soort zaken. En daarom voel ik eigenlijk veel meer voor de suggestie van mevrouw Fräser en wat ook in overigens in het raadsvoorstel staat en wat ook door de accountant naar voren is gebracht: is het niet verstandig, en ik stel het maar vragenderwijs, dat de raad aan het begin van de nieuwe periode nog eens even kijkt: hoe willen we precies, als het gaat over die

P&C-cyclus, geïnformeerd worden? Op welke momenten? Willen we dat bij elk dingetje terstond hebben? Waarbij u overspoeld wordt met wellicht allerlei brieven van: hier is een overschrijding en volgende week is daar weer een overschrijding. Ik denk dat dat niet werkbaar is en dat u dat ook niet prettig vindt. Dus daar moeten we met elkaar iets voor vinden. En volgens mij zijn die tussenrapportages daar best een goed middel voor. Als u daar anders over denkt, dan kunnen we daar ook met elkaar over spreken. Maar dat we dat wel op een goeie, georganiseerde manier doen, die tegemoetkomt aan uw wens om tijdig geïnformeerd te worden over dit soort zaken. Want daar zijn we het nogmaals, inhoudelijk met elkaar helemaal over eens. Laat daar ook geen misverstand over bestaan. En ik zie ernaar uit om met u die discussie te voeren. Hoe kunnen we die P&C-cyclus zodanig vormgeven, dat we dit soort zaken voor de toekomst met elkaar voorkomen. En dat vormgeven dat is, nogmaals de periodiciteit, maar dat kan ook een stuk inhoud wat mij betreft betreffen. Laten we daar ook met elkaar over spreken. Mevrouw Fräser doet een handreiking voor 1 november. U verleidt mij om daar een ja op te zeggen, maar dat is een wat weifelend ja. Gun mij, gun mij de gelegenheid... Laat ik het zo zeggen: het is in principe ja, maar gun mij de gelegenheid om bij de ambtelijke organisatie te checken of het ook een haalbare is. Ik vind zelf dat hij eigenlijk haalbaar moet zijn. Willen we hem voor volgend jaar ook goed kunnen vormgeven – dan zitten we al zodanig dicht bij het volgende jaar, dat we hier toch wel zicht op moeten hebben – maar ik zou uw souplesse willen vragen als dat 2 of 3 november niet is, of het is er misschien wel maar we zijn daar nog over met elkaar in gesprek, dat u dan niet zegt: ja, 1 november dat was nu eenmaal de afspraak en nu valt het doek. Maar in die context wil ik u in principe die toezegging doen en u die toezegging doe ik dan de hele raad.

De voorzitter: Als u wil, ja precies. En via de voorzitter ook nog.

Wethouder Smit: En streven we naar 1 november.

De voorzitter: Dus u, dat ben ik.

Wethouder Smit: Ja, zo was ik begonnen voorzitter. En dat loopt zo als een draad door mijn betoog heen. Ja, voorzitter. Volgens mij heb ik eigenlijk de andere opmerkingen over de tijdige signalering in de organisatie heb ik het volgens mij ook over gehad. Dat niet nog eens een keer moet gebeuren. Ja, en over de suggesties die gewekt zijn over wat er nog meer boven tafel komt, heb ik daar volgens mij voldoende over gerept in de eerste termijn.

De voorzitter: Is er behoefte aan een tweede termijn? Ik kijk even rond. Tweede termijn? Ja? Zelfde volgorde. Mijnheer Piena.

De heer Piena: Dank u wel voorzitter. Graag gaan wij in gesprek met de wethouder om de P&C-cyclus dusdanig in te richten en om te kunnen kijken op welk moment in een zo vroeg mogelijk stadium de begrotings, bepaalde begrotingsoverschrijdingen gemeld gaan worden aan de raad. Dus die handreiking nemen wij graag aan van de wethouder. Ik heb een aantal partijen horen zeggen van: nou ja, goed, de een zegt een ezel stoot zich niet twee maal aan dezelfde steen. Ik heb ook al horen zeggen dat het vaker is gebeurd. Er zit hier een aantal wethouders die ook in het vorige college hebben gezeten, dus die krijgen op dit moment eigenlijk een tweede gele kaart. Normaal gesproken moeten we dan het veld ruimen, zou ik zeggen, als de partijen dat vinden. De VVD vindt dat deze mensen in dit nieuwe college uiteraard een nieuwe kans moeten krijgen en wij verwachten dan ook dat binnen afzienbare tijd en voor het einde van dit jaar, dat er goeie afspraken met elkaar gemaakt zijn. Even nog op mijnheer Los terugkomend, die het zo straks had...

De voorzitter: Mijnheer, mijnheer Kooijman.

De heer Piena: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Ja, dank u wel voorzitter. Ik wil de heer Piena er even op wijzen dat een gele kaart dan wel twee keer in dezelfde wedstrijd moet worden gegeven, en niet in een andere wedstrijd.

De voorzitter: Ja, ik kijk ook wel eens voetbal.

De heer Piena: Misschien dat mijnheer Kooijman het niet goed begrepen heb, maar dit is een jaarrekening 2017, dus de gele kaart is twee keer gegeven in dezelfde periode en dan heb je nog steeds een rode kaart te pakken. Nog even naar mijnheer Los. Hij had het alleen over een golfje. Nou, dat vind ik toch wel wat heel klein uitgedrukt, want volgens mij hebben we het echt wel over een tsunami, als het drie keer zich heeft voorgedaan. En ik ben nog reuze benieuwd wat het besluit van de EvR wordt aangaande het raadsvoorstel. Want daar heeft hij zich nog helaas niet over uitgelaten. En van Partij 18Plus had ik toch nog wel graag een uitleg gehad, waarom men voor de makkelijke weg kiest en niet... Ja, wat is de reden? U heeft heel hoogdravend aangegeven dat u de BAR-organisatie wil laten onderzoeken. En daar wilt u, iedereen schuift dat maar voor zich uit. Dat hoor ik de SGP ook doen. De VVD is meer van: laten we dat nu gewoon doen. Daar is niks mis mee, is een extra controle en dat wil niet zeggen dat je ook laat in het jaar nog eens verder kan kijken.

De voorzitter: Mijnheer Los, mijnheer Los.

De heer Piena: Ik ben benieuwd naar het argument van Partij 18Plus.

De voorzitter: Mijnheer Los. Mijnheer Los eerst.

De heer Los: Ja, voorzitter. De BAR-organisatie die wordt onderzocht. Daar hebben we het heel de avond al over. En blijkbaar heeft u dat niet gehoord. Want er wordt naar gekeken. En niet alleen naar gekeken, er wordt ook iets aan gedaan. Ik heb zelfs een wethouderstoezegging daarover gehoord. Maar blijkbaar is dat langs u heen gegaan. Dat is heel jammer. Ik zou zeggen: ik heb het wel eens gehad over 'was maar naar Specsavers gegaan', maar misschien moet u naar Schoonenberg.

De voorzitter: Dit was geen Ster-spotje. Nee.

De heer Piena: Volgens mij...

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten. Het is allemaal in uw eerste termijn. Mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Mijn eerste nog. Oh, dat is mooi. Dank u wel voorzitter. Ja, de heer Piena verwijt ons dat we dingen voor ons uit schuiven, en wij zijn helemaal niet tegen een extra onderzoek, als wij het idee hebben dat zo'n extra onderzoek ook wat extra oplevert. En dat is juist het probleem, mijnheer Piena. Het is voor ons helder dat er wat moet gebeuren. Een extra onderzoek maakt dat misschien nog helderder. Maar voor ons is dat niet nodig en ligt er nu voldoende op tafel om tot de conclusie te komen dat er stappen nodig zijn. En die zijn toegezegd en we zijn blij dat we daar binnenkort als raad en college – ja, binnenkort hoop ik na het zomerreces – met mekaar kunnen kijken hoe die P&C-cyclus verbeterd kan worden om dit voortaan te voorkomen. En om die stappen en tot die conclusie te komen, heb ik geen aanvullend onderzoek nodig.

De voorzitter: Mijnheer Piena.

De heer Piena: Ja, voorzitter, ik heb de SGP geen verwijt gemaakt. Wij hebben een verschil van mening, denk ik, over het proces dat hier moet lopen. Dus ik zie, het verwijt zie ik niet. We kunnen het niet met elkaar eens zijn. En wij zijn van mening dat hoe sneller je kan ingrijpen, hoe sneller je inzichtelijk hebt wat er gebeurt, hoe beter dat is. En mijnheer Los, ik hoef niet naar mijnheer Anders, mijnheer Schoonenberg, weet ik wie niet allemaal, die over ogen en oren gaan. Ik heb alles goed gelezen. Ook het raadsvoorstel. Ik vraag me alleen echter af en dat is misschien wel pijnlijk voor u, maar u heeft zelf een aantal argumenten aangevoerd over de BAR-organisatie, over hoe u daarmee om wil gaan. En u schuift dat gewoon hier terzijde. Volgens mij is dat kwalijker dan dat ik wellicht iets over het hoofd zou hebben gezien.

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Piena: Dat had ik niet verwacht.

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Dank u wel. Ja, voorzitter. Ik ben het helemaal met de heer Piena eens dat het zaak is dat we hier zo snel mogelijk mee aan de gang gaan. En zou het dan niet juist goed zijn om de tijd die de ambtelijke organisatie nu zou moeten steken in aanvullend onderzoek door de accountant, waar heel veel ambtelijke capaciteit in moet. Laat de ambtelijke organisatie die tijd nu gaan steken in het maken van plannen, zodat we wellicht die novemberdatum ook, dat er wat goeds op tafel ligt. Ik heb liever dat ze daar stante pede mee aan de slag gaan, als dat we straks weer hele lijsten voor de accountant aangeleverd krijgen met stukken die bij elkaar gezocht moeten worden. Ik bedoel, daar schieten we toch weinig mee op. Laat ze dan die tijd steken in met de wethouder in overleg gaan, hoe we dit kunnen verbeteren? Daar hebben we toch met zijn allen veel meer aan?

De voorzitter: Mijnheer Los.

De heer Los: Nou, voorzitter. Dat is me uit het hart gegrepen. En ik denk dat dat ook de tendens van mijn betoog is en het is in ieder geval zo dat ik heb al begrepen dat mijnheer Piena alles heeft gelezen, maar ik had het juist over luisteren en dat heeft hij niet gedaan. We hebben het heel de avond al over actie bij de BAR. Daar heeft mijnheer Van der Duijn Schouten net ook al over gesproken. We hebben niks aan nog eens dieper graven en nog eens dieper graven. We hebben gezien dat het niet goed is gegaan. En er moet iets gebeuren. En we moeten nu onze energie steken in het verbeteren van de zaak, want volgende keer accepteren we dat natuurlijk niet.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Ja, voorzitter. Dank u wel. Ik hoorde de heer Piena in de eerste termijn aangeven dat hij benieuwd was naar de standpunten van de andere fracties om nou, misschien overgehaald te worden. Nou, zo probeer ik ook in de raad hier te zitten. Maar ik hoorde de heer Piena steeds niet antwoorden op de vraag van wat dat nut is nou, van zo'n extra aanvullend onderzoek, wat er dan extra boven water zou kunnen komen. En wat dan de reden is om dat wel te kunnen doen.

De voorzitter: Mijnheer Piena.

De heer Piena: Voorzitter, ja. Ik denk dat mijnheer Kooijman dan toch niet goed opgelet heeft, want ik heb het al een aantal keren duidelijk proberen te maken. De VVD vindt, hoe eerder we dat proces kunnen

onderzoeken, hoe beter dat is. Ik verschil dan ook van mening met de SGP dat het verspilde energie is om nu al daar wat aan te doen. Want nogmaals: als de ambtelijke organisatie al bij jaarrekening 2017 andere fouten kan, boven water kan halen, kan je ook eerder ingrijpen, kan je ook eerder naar de processen kijken, kan je ook eerder met oplossingen komen. Maar nogmaals, daar verschillen we van mening over. Dat mag gelukkig. We leven in een democratie. Daar wil ik het eigenlijk maar bij laten op dit moment.

De voorzitter: Ik eigenlijk ook. Tenzij mijnheer Kooijman nog iets dringends heeft? Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Nou, ik heb natuurlijk nu extra goed geluisterd naar wat er werd gezegd, maar ik heb nog steeds niet gehoord wat er aan nieuwe informatie boven water zou moeten kunnen komen of wellicht zou kunnen komen, in een extra aanvullend onderzoek. Er komen geen, misschien meer feiten, maar geen nieuwe feiten boven water, zou ik zeggen.

De heer Piena: Voorzitter, daar gaat het nu juist om. Dat weten we niet. Dat moet dat onderzoek uitwijzen. En er kunnen dus wel degelijk nieuwe feiten komen. En het kan ook best zijn dat er andere processen naar voren komen op dit moment bij dat onderzoek, die we nog niet kennen. Daar gaat het namelijk om. Het gaat er op dit moment om, dat we een aantal zaken niet weten, omdat we een beperkt aantal steekproeven hebben gedaan. Dus volgens mij heb ik heel duidelijk gemaakt waarom de VVD vindt dat we nu al extra steekproeven moeten doen.

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Ja, voorzitter, dat is toch enigszins jammer. Want kijk, met deze argumentatie kom je er ook nooit. Want de accountant gaat een aanvullende steekproef doen. Ja, dan zijn er misschien nog steeds dingen niet gecontroleerd zijn en die we niet weten. Kijk, ik denk dat de essentie erin zit: hebben we nog meer fouten nodig om te focussen op die fouten? Of moeten we met elkaar concluderen dat het proces eraan schort? En als het proces niet goed is, dan kunnen er best nog meer fouten zijn. Maar dan denk ik dat het er niet om gaat om de fouten nog een keer in kaart te brengen en te herstellen, maar met mekaar te kijken naar het proces van onze P&C-cyclus en daar de omissies uit te halen. En nogmaals, daar hebben wij geen extra fout voor nodig en ook met een aanvullende steekproef, worden er nog steeds dingen niet onderzocht en is het beeld nog steeds niet volledig, waar de heer Ros in zijn eerste termijn ook al op doelde.

De voorzitter: Mevrouw Fräser.

Mevrouw Fräser: Ja, dank u voorzitter. Waar het om gaat, is het volgende. Althans, wat D66 betreft. Ons wordt gevraagd bij agendapunt 6 in te stemmen met de jaarrekening. We hebben nu een jaarrekening zoals het er nu naar uitziet, als ik een beetje de stemverhouding bekijk, een jaarrekening waarvan we zeggen: we halen daar de begrotingsonrechtmatigheden uit. Dat betekent ook dat wij met onze, dat wij onvoldoende inzicht zouden kunnen hebben, theoretisch, in het feit of er nu heel veel begrotingsonrechtmatigheden zijn geweest of niet, omdat we nog niet verder uitgezocht hebben. En dat is dus de kern. En dat is de reden waarom het belangrijk kan zijn om te zeggen: wij willen toch het verder onderzoek, zodat wij een grotere zekerheid hebben over niet alleen de fouten in de jaarrekening, maar ook de onrechtmatigheden. En daarom is het belangrijk.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Ja, voorzitter. Een vraag aan mevrouw Fräser. Er komt een aanvullend onderzoek en dan blijkt dat er nog ergens iets is. Ik betwijfel het omdat ook eerder is aangegeven dat alle geconstateerde fouten

al bij het opstellen van de jaarrekening zijn geconstateerd. De accountant heeft geen nieuwe zaken gevonden. Maar stel dat hij dat wel vindt en stel dat er één, stel een of twee nieuwe dingen, dan is het nog steeds een steekproef. We weten volgens mij nog steeds niks meer, behalve dat er fouten zijn. En misschien nog meer.

Mevrouw Fräser: Wat wij dan wel weten, is dat wij een jaarrekening hebben, die niet voldoet aan de toleranties die wij hebben vastgesteld. Dat is wat we dan weten, en daarmee een onrecht... En daarmee krijgen we waarschijnlijk geen goedkeurende verklaring van de accountant. Dat is een consequentie. Of we krijgen de consequentie dat we een jaarrekening hebben die wél binnen de toleranties valt die wij hebben vastgesteld. Dat is de uitkomst en dat is de essentie en dat is waar het om gaat. En daarom kan ik me heel goed voorstellen, dat er partijen zijn in deze raad die zeggen: wij willen meer onderzoek.

De voorzitter: Mijnheer Los.

De heer Los: Voorzitter, dat zou toch best wel jammer zijn, als we dan straks na dat dure onderzoek toch erachter komen dat het wél goed is gegaan, want nu hebben we de kans om de organisatie beter te maken. En de... Ik bedoel: als het goed is gegaan, dan heb je dat niet. Dus laten we nou maar gewoon zeggen: het is niet goed gegaan en de organisatie wordt verbeterd. Dat is bovendien nog door de wethouder gezegd: volgend jaar gebeurt dit niet.

De voorzitter: Mevrouw Fräser.

Mevrouw Fräser: Dank u voorzitter. Ik deel de mening dat het verstandiger is over het algemeen om vooruit te kijken. Maar ik, wat ik probeer te duiden, is de situatie zoals we er nu in zitten en waarom het belangrijk is en wat de consequentie is van het niet betrekken van de begrotingsfouten die we nu in de jaarrekening hebben. En ja, elke partij mag daar zijn eigen afweging in maken en mag daar zelf naar kijken en whatever, maar dit is de consequentie en dit is de kern van waar we nu deze, dit debat over hebben. Het gaat niet om van: we halen er fouten uit en we weten beter wat er aan de hand is. Nee, het gaat om de rechtmatigheid van de stukken. Zitten er te veel of te weinig, of juist heel weinig onrechtmatigheden? Daar ging het even nu om.

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel voorzitter. Ik onderschrijf van harte wat mijn buurvrouw net heeft gezegd. En ik heb nog een vraag aan de heer Los. Althans, aan de oude mijnheer Los, van de vorige periode, die altijd sprak over 'moeten we niet de onderste steen boven krijgen?'. En is dat nu ook niet het geval? Daarnaast heeft u het over een duur onderzoek, maar dat dure onderzoek dat is nog geen, een kleine 2% van onze eigen marge van de goedkeuringstolerantie en nog geen 3% van de...

De voorzitter: We gaan weer naar mijnheer Los.

Mevrouw Ripmeester: ...geconstateerde onrechtmatigheid.

De voorzitter: Die hoor ik nu voor de tweede keer. Mijnheer Los.

De heer Los: Voorzitter, ik heb dat vanavond samen ook met een aantal andere partijen gezegd. We hebben niet meer nodig om conclusies te trekken en de conclusies zijn: het is niet goed gegaan. En dat is voor ons de onderste steen die al boven is gekomen en nú gaan we – en dat gaan we voortvarend doen – oplossen wat er fout is gegaan. En niet nog eens een keer een half jaar duiken in: kunnen we nog meer vinden? We hebben als

gemeente Ridderkerk een hele goeie positie. We zijn ook het vorige jaar nog 3 ton rijker geworden, als u het goed gezien heeft. Dus we moeten niet alleen kijken van: goh, wat is het slecht gegaan. Er zijn een aantal dingen slecht gegaan, en die worden opgelost en dat gaan we vanaf nu doen.

De voorzitter: We gaan naar mijnheer Ros. GroenLinks.

De heer Ros: Dank u wel voorzitter. Ik hoorde een aantal partijen veel praten over vooruitkijken. Maar dit is nou net een van de weinige punten waar we echt serieus goed, dat is de jaarrekening en hier de rechtmatigheid daarvan, terug moeten kijken. Dat is onze taak. Dat is onze core business, als gemeenteraad in dit geval. Er lag volgens mij nog één vraag aan ons allen van D66, om het voorstel te, dat wilden wij graag steunen. Het voorstel om voor, nou het wordt pas 1 november, met een plan van aanpak te komen en een uitvoeringsplan om de P&C-cyclus te evalueren. Ik zeg het maar even in mijn eigen woorden. En hoe om te gaan met de budgetwijzigingen. Ja, dat waren mijn twee punten. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Overheid, CDA. Mijnheer Kooijman, ChristenUnie.

De heer Kooijman: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, veel is al gezegd. Maar de hoofdlijn is volgens mij: we willen als raad in control zijn. Overschrijdingen moeten tijdig worden gemeld. De jaarrekening moet getrouw zijn. Maar u wilde de afgelopen jaren ook dat er scherper werd geraamd als raad. En we willen geen bureaucratische toestanden en een overload aan vergaderstukken. Het is gewoonweg een spanningsveld waar we met zijn allen, volgens mij, hier in de raad mee te maken hebben. En daar gaan wij als...

De voorzitter: Mijnheer Piena.

De heer Piena: Voorzitter, ik zou van de ChristenUnie graag willen weten wat het verband is tussen scherper ramen en budgetoverschrijdingen. Kan hij met dat duidelijk maken?

De voorzitter: Nee, ja, zo, zo zo doen we het in ieder geval niet. Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Voorzitter, ik wil een poging wagen, als dat mag van u ook. Ja, nou oké. Op het moment dat we als raad steeds aangeven: jongens probeer de duimschroeven wat aan te draaien met de budgetten. We hebben het afgelopen jaren steeds over het groenbeheer gehad, onderhoud bijvoorbeeld. En als vervolgens toch blijkt dat er in de loop van het jaar tegenvallers zijn, dan is er natuurlijk geen buffer om dat, die tegenslagen, op te vangen. En dus is daar wat dat betreft een grotere kans op overschrijdingen. Even los van hoe je daar dan vervolgens weer mee omgaat. Volgens mij, en ik ben geen statisticus, maar ik denk dat die groter is.

De voorzitter: Mijnheer Piena.

De heer Piena: Voorzitter, ik denk dat de heer Kooijman zich toch ergens in vergist. Wij hebben nooit gevraagd om scherper ramen, scherper begroten. Wij hebben het over realistisch begroten. En dat is toch iets anders dan scherper ramen, want dan zou je inderdaad zeggen: ga op het randje zitten. Nee, we hebben het over een realistische begroting en dan zie ik het verband dus niet van ook mijn eerdere vraag.

De voorzitter: Mevrouw Fräser.

Mevrouw Fräser: Ja, en daarboven, daar komt bij dat D66 in ieder geval ook niet het verband ziet tussen het – al was het scherper ramen – en het onrechtmatig besteden van budgetten. Want daar zit ook geen relatie tussen. En het...

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe. Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel voorzitter. Ik zie ook niet het, Leefbaar Ridderkerk ziet ook niet het verband tussen scherper ramen en aanbestedingsfouten.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Ja voorzitter. Zoveel verbanden heb ik niet proberen te maken. In ieder geval in mijn woorden. Maar kennelijk worden ze wel zo opgevat. Ik ben het in ieder geval eens met mevrouw Fräser. Dat was voor mij ook precies wat ik heb willen zeggen. Het scherper ramen staat wat dat betreft in die terminologie als dat ik hem gebruikte, staat los van de onrechtmatigheid, maar wel de kans dat er overschrijdingen zijn. Even los, zo heb ik het ook aangegeven, los van hoe je dan vervolgens daarmee omgaat. Ik wilde een stukje tekst afmaken graag. Ja, wij gaan in ieder geval als ChristenUnie graag de komende periode het gesprek aan om de P&C-cyclus verder te optimaliseren. En wat ons betreft zou de doelstelling moeten zijn om met ingang van het jaar 2019 in ieder geval, voor zover mogelijk, een geoptimaliseerde P&C-cyclus te hebben. En wie weet zitten daar nog verdere doorontwikkelingen in vanuit 2020 en verder. Maar in 2019 zal die toch al een stuk beter zijn. En dan kan je je afvragen: ja, wat doen we dan in 2018? Dat loopt natuurlijk nu al eventjes. En we hopen dat we daar heel lean en mean ook al op een praktische manier een verbetering in kunnen maken, zodat we inderdaad volgend jaar deze discussie in de raad niet hebben.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Los.

De heer Los: Voorzitter, ik zal het kort houden. Ja, het heeft even geduurd, maar eigenlijk heb ik toch wel al een conclusie getrokken. En we zijn het er in deze raad na anderhalf uur discussiëren eigenlijk best met elkaar eens. Het is niet goed gegaan. En misschien dat de weg naar verbetering, dat we daar een beetje verschillend naar kijken, maar ik ben ervan overtuigd dat dat komt. En mevrouw Fräser vraagt om een plan. Nou, dat zal dan wel gaan komen. Ik ben daar ook beslist niet tegen. Aan de andere kant moet ik zeggen: als ik ooit passagiers vervoer, dan hebben ze mij nog nooit gevraagd: mag ik de kaart even zien, hoe je mij naar Londen brengt? Dat was eigenlijk een worst. Ze dachten: als ik er maar komt. En dat is eigenlijk ook waar, zoals ik ernaar kijk: we moeten er komen. En dat wil zeggen: naar een situatie in control, dat we deze vervelende dingen niet meer mee kunnen maken. En dan zijn we volgend jaar allemaal heel erg blij. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Westbroek?

De heer Westbroek: Dank u wel voorzitter. Nou, dat het niet goed is, dat is inmiddels wel duidelijk en daar zijn we het geloof ik allemaal wel over eens, inclusief het college. Het college heeft al aangegeven dat ze hiermee aan de slag gaan en wat ons betreft kijken we dan ook naar de toekomst.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Voor nu niet, dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten?

De heer Van der Duijn Schouten: Dank u wel, voorzitter. Ja, voorzitter ik kan me niet aan de indruk onttrekken dat we her en der in herhaling vallen. Daarnaast heb ik inmiddels ook niet meer de illusie dat ik iemand ga overtuigen op dit agendapunt. Dus ik wou het er maar bij laten, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel voorzitter. Ja, er zijn onrechtmatigheden geconstateerd die er niet zouden zijn geweest wanneer dat in 2017 was gerapporteerd. Dat vinden wij iets anders dan bij de jaarstukken, een half jaar na dato, dat in een lijstje zetten, waar wij zeker wel blij mee zijn, met dat lijstje, maar dat vinden wij inderdaad niet tijdig gerapporteerd. We zijn blij met de toezegging van de wethouder om in gesprek te gaan hoe we beter die P&C-cyclus kunnen inrichten en om te kijken wat er kan gebeuren om de raad meer in zijn positie te brengen. En inderdaad in staat te brengen om meer te sturen. Maar toch blijven wij bij ons standpunt, dat wij behoefte hebben aan een soort nulmeting. Dus dat wij nú die investering zouden willen doen, om te kijken wát de omvang is van de effecten van de culturen en systemen, zoals de wethouder dat aangeeft. En of er een barstje is of een bást. Misschien zijn er wel dingen, fouten, dingetjes die verbeterd kunnen worden, die vinden nu ook alweer plaats. Die vinden nu ook in 2018 zijn die alweer gaande. Dus wij willen inderdaad een meer uitgebreide steekproef, alsnog. Want we hechten er ook aan dat we als raad, we hebben niet voor niks een grens gesteld en ik vind dat we daar dan ook serieus naar moeten handelen. En niet te snel. Achteraf moeten voorkeuren ook op maat, drie maal is scheepsrecht, en daar zijn we nu aangekomen. Wat ons betreft blijven wij bij ons standpunt en is dat duidelijk. Ik ben heel benieuwd wat de wethouder nog gaat antwoorden op de toezeggingen die gevraagd zijn door D66. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Fräser.

Mevrouw Fräser: Dank u voorzitter. Allereerst dank ik de wethouder voor het ja, toch wel meegaan met, het voorstel wat ik heb gedaan en dat ook toe te zeggen. Ik zou toch wel het even iets scherper willen hebben, dat kunt u mij misschien niet kwalijk nemen. Ik heb om drie toezeggingen gevraagd vanavond. Het eerste is dus inderdaad een voorstel en een uitvoeringsplan voor het budgetbeheer. En dat dan voor 1 november 2018. En voorstel een uitvoeringsplan ter verbetering van de P&C-cyclus, voor 1 november 2018. En een voorstel, een uitvoeringsplan, ten aanzien van budgetoverschrijvingen, de laatste maanden na de vaststelling van de tweede TURAP. Dus dat zijn de drie toezeggingen, waar ik, die ik gevraagd heb. Ik zou graag van de wethouder willen weten of tenminste, de toezegging willen dat hij ze allemaal omarmt en dat er, dat allemaal voor 1 november tegemoet kunnen zien. Verder zijn er best veel opmerkingen gemaakt, waar ik een hoop over kan zeggen. Maar voor mij is de kern de toezeggingen, vooruitkijken, hoe kunnen we het verbeteren. Dus ik laat het hierbij. Dank u.

De voorzitter: We gaan naar de wethouder, wethouder Smit.

Wethouder Smit: Voorzitter, volgens mij is niet alleen de raad het met elkaar eens dat we dit niet meer willen hebben, maar heb ik in eerste termijn ook gezegd: het college deelt dat standpunt. Ook wij willen dat een volgend jaar niet meer hebben. Ik ga niet herhalen wat ik toen gezegd heb. Mevrouw Fräser, voorzitter, via u dus, die vraagt een drietal toezeggingen. En die datum van 1 november. Ik heb daar nog eens over zitten peinzen, maar dat moet volgens mij wel haalbaar zijn. Daar moeten we in ieder geval alles op alles zetten om dat te realiseren. Dus die datum, daar ga ik me echt het uiterste voor inspannen. Laten we nog even wel kijken van in welke vorm. U vraagt een drietal elementen die volgens mij alle drie sowieso aan de orde moeten komen. Daar ook geen misverstand over. Maar of dat nou allemaal precies een plan van aanpak is, een uitvoeringsplan en hoe we dat allemaal precies in het vat gaan gieten... Ik zou willen vragen, laat dat even nog

aan ons over om daarnaar te kijken hoe we dat precies doen. Maar dat de drie door u getypeerde punten van budgetbeheer P&C-cyclus en hoe ga je om met de laatste maanden tussen de laatste TURAP en de jaarafsluiting, dat zijn alle drie elementen die helder op ons netvlies staan, waarvan we zeggen: daar moeten we met u over in gesprek. Maar niet alleen om met u over in gesprek te gaan, maar daar moeten we oplossingen voor vinden om dat anders te gaan doen dan we tot nu toe gedaan hebben. En beter. En dat zeg ik in ieder geval wel.

Mevrouw Fräser: Krijg ik het woord?

De voorzitter: Nou, ik wist niet zeker of u dat nog wilde...

Mevrouw Fräser: Ja.

De voorzitter: ...want het was wel een ronde toezegging dacht ik. Maar ga uw gang.

Mevrouw Fräser: Ja, nee inderdaad. Ik begrijp de terughoudendheid van de wethouder om niet per definitie te zeggen van: ik kom met een voorstel en een uitvoeringsplan. Maar ik zou toch wel graag misschien heel kort willen toelichten waarom ik hierom vraag. Ik, wij hebben de afgelopen twee raadsvergaderingen hebben we deze vergadering en hiervoor, hebben we te maken gehad met een aantal verrassingen. En dat ja, dit is ook weer, was ook weer een hele rare wat we, die we nu voor onze kiezen kregen met betrekking tot de jaarstukken. En dat is de reden dat ik ook vraag om een uitvoeringsplan. Niet alleen maar mooie woorden en een plan en... Maar ook iets waar wat concreter is, waar we precies weten wat we krijgen en hoe het uitgevoerd kan worden, zodat het was tastbaarder wordt en niet meer een, niet een algemeen plan waarvan we later zeggen: ja, wat was het nou eigenlijk en wat hebben we nou vastgesteld en wat is er nou eigenlijk mee gebeurd? En dat is de achterliggende reden. Iets meer handvaten, zodat we als raad ook iets meer in control kunnen zijn hierover.

De voorzitter: Helder. Helder, helder. Mijnheer Los.

De heer Los: Voorzitter, ik heb een vraag aan mevrouw Fräser. En u vraagt om een uitvoeringsplan en dat uitvoeringsplan gaat u accorderen. Dan bent u dus ook een deel van een oplossing, die misschien niet werkt. en daardoor ook verantwoordelijk voor een failure. Is dat niet een gevaar, vraag ik aan u.

Mevrouw Fräser: Het is een mogelijke consequentie van het een en ander. Ja.

De voorzitter: We gaan terug naar de wethouder.

Wethouder Smit: Voorzitter, volgens mij zitten mevrouw Fräser en ik op dezelfde lijn. Want ik wil gewoon simpelweg – alhoewel dat misschien een beladen term is – maar gewoon een duidelijk spoorboekje hebben hoe we volgend jaar op welk moment welke dingen doen. En aan u voorleggen en dat is dus heel concreet wat mij betreft. Dus niet iets wolligs. Maar we moeten er gewoon direct mee aan de slag kunnen en het moet richting geven. Dus wat mij betreft moet dat gewoon ook concreet zijn.

De voorzitter: Was dit uw laatste termijn, wethouder?

Wethouder Smit: Dat is zo, voorzitter.

De voorzitter: Komen we toe aan stemming over het voorstel. Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Leefbaar Ridderkerk verzoekt om hoofdelijke stemming.

De voorzitter: Ik ga eerst even het besluit voorlezen. De geadviseerde beslissing aan de raad is de geconstateerde overschrijdingen van 662.400 euro, die zorgen voor een begrotingsonrechtmatigheid, te accorderen alvorens we de jaarstukken gaan bespreken. Zijn er stemverklaringen? Er zijn geen... Ja, mevrouw Van Nes-de Man, van Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dank u voorzitter. Wij kunnen instemmen met het voorstel. Het is duidelijk dat de organisatie niet in control is geweest. Maar met de nadrukkelijke toezegging van de wethouder om de P&C-cyclus beter in te richten, gaan we akkoord. Dank u.

De voorzitter: Nog meer stemverklaringen? Mevrouw Fräser.

Mevrouw Fräser: Dank u voorzitter. D66 is heel kritisch en vindt het eigenlijk niet kunnen, wat wij nu hier met zijn allen gaan doen, achteraf iets buiten de controle houden. Maar met de toezeggingen van de wethouder, de drie toezeggingen van de wethouder, kunnen wij hiermee instemmen, eenmalig.

De voorzitter: Nog meer stemverklaringen? Dan gaan we hoofdelijk stemmen. Daar is om verzocht door mevrouw Kayadoe en dat wil zeggen dat de griffier uw naam noemt en als u voor accordering bent, zegt u 'voor'. Bent u daar tegen, dan zegt u 'tegen'. Luid en duidelijk. Het woord is aan de griffier.

De griffier: De heer Ros.

De heer Ros: Tegen.

De griffier: Tegen. De heer Rottier.

De heer Rottier: Voor.

De griffier: Voor. De heer Slaa.

De heer Slaa: Voor.

De griffier: Voor. De heer Soffree.

De heer Soffree: Tegen.

De griffier: Tegen. De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Tegen.

De griffier: Tegen. De heer Stip.

De heer Stip: Voor.

De griffier: Voor. Mevrouw Vlasblom.

Mevrouw Vlasblom-Liezenga: Voor.

De griffier: Voor. De heer Westbroek.

De heer Westbroek: Voor.

De griffier: Voor. Mevrouw De Wolff.

Mevrouw De Wolff-ter Beek: Voor.

De griffier: Voor. De heer Breeman.

De heer Breeman: Voor. De heer Van der Duijn Schouten.

De heer Vander Duijn Schouten: Voor.

De griffier: Voor. De heer Franzen.

De heer Franzen: Voor.

De griffier: Voor. Mevrouw Fräser.

Mevrouw Fräser: Voor.

De griffier: Voor. De heer Kardol.

De heer Kardol: Voor.

De griffier: Voor. Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Tegen.

De griffier: Tegen. De heer Kloos.

De heer Kloos: Voor.

De griffier: Voor. De heer Kooijman.

De heer Kooijman: Voor.

De griffier: Voor. De heer Kranendonk.

De heer Kranendonk: Voor.

De griffier: Voor. De heer Van der Linden.

De heer Van der Linden: Voor.

De griffier: Voor. De heer Los.

De heer Los: Voor.

De griffier: Voor. De heer Mijnders.

De heer Mijnders: Voor.

De griffier: Voor. Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Voor.

De griffier: Voor. De heer Van Neuren.

De heer Van Neuren: Voor.

De griffier: Voor. De heer Nugteren.

De heer Nugteren: Tegen.

De griffier: Tegen. De heer Ouwens.

De heer Ouwens: Tegen.

De griffier: Tegen. De heer Overheid.

De heer Overheid: Voor.

De griffier: Voor. De heer Piena.

De heer Piena: Tegen.

De griffier: Tegen. De heer Rijsdijk.

De heer Rijsdijk: Tegen.

De griffier: Tegen. Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Tegen.

De griffier: Tegen.

De voorzitter: 20 voor, 9 tegen. Zodat het voorstel is aangenomen. Ik wou de vergadering schorsen, zodat wij even contact kunnen hebben met de accountant alvorens wij de jaarstukken gaan behandelen. Maar dat kan tevens uw sanitaire stop zijn. 10 minuten.

Schorsing (1:50:36)

6a. Jaarstukken 2017

De voorzitter: Ik verzoek de leden van de raad hun zetels weer in te nemen, zodat we verder kunnen gaan met de vergadering. Ik heropen dus ook de vergadering. Maar we zijn nog niet compleet. Ik mis nog de VVD, GroenLinks, GroenLinks. Zo zijn we compleet. Inmiddels is binnengekomen de goedkeurende verklaring van de

accountant, voorzien van een handtekening en al. Ik zal het inleveren bij de griffier, zodat we onbelemmerd de jaarstukken kunnen bespreken. Zo hadden we ons dat ook voorgesteld. Dat is mijn vinger. We gaan de jaarstukken bespreken en de eerste tussenrapportage 2018. Dat is één agendapunt. En dat, u wordt ook verzocht om dat in dezelfde termijn te behandelen. Straks zijn er wel twee afzonderlijke beslispunten. Dat is gebruikelijk. Niks nieuws onder de zon, zou je zeggen. We hebben afgesproken een eerste termijn van maximaal 3 minuten en een totaal van een uurtje, zodat we om elf uur deze vergadering ongeveer zouden moeten kunnen sluiten. Ik stel me voor een debat waar de raad met elkaar in debat gaat, want er zijn - om u maar even het voorland te schilderen - er zijn heel erg veel schriftelijke vragen gesteld, die zijn beantwoord. Er is een kascommissie geweest, er is een - hoe noemen we dat - nog een bijeenkomst geweest. Hoe noemen we dat? De auditcommissie is bij elkaar geweest met de fractievoorzitters. De accountant is hier in deze gezamenlijke commissie geweest en daar zijn ook allerlei vragen aan gesteld. En die vragen zijn beantwoord. Ik stel me voor dat het om die reden, kunnen we de techniek der dingen achter ons laten en gaat het nou op inhoud een debat. Daar stel ik mij veel van voor. Over de jaarstukken. Debat van eerste termijn van maximaal 3 minuten. Wie van u wenst daarvoor het woord? Ik kijk eerst eens even aan de rechterkant. Mijnheer Rijsdijk. Mevrouw Fräser, mijnheer Van der Duijn Schouten, mevrouw Kayadoe, mijnheer Los, mijnheer Kooijman, mijnheer Breeman, mijnheer Ros en mijnheer Piena. En mevrouw Van Nes-de Man. Dat is 'm. Drie minuten. De eerste die zijn voor u mijnheer Rijsdijk, Partij van de Arbeid.

De heer Rijsdijk: Dank u wel voorzitter. Uit de jaarrekening blijkt wat we allemaal al wisten. Ridderkerk is een rijke gemeente. De Partij van de Arbeid Ridderkerk vindt niet dat we het geld over de balk moeten gooien. Maar we hebben in Ridderkerk de financiële ruimte om op een verantwoorde manier iets voor onze inwoners te doen. Om Ridderkerk een stukje leuker, mooier, gezonder, socialer en duurzamer te maken. Tijdens de afgelopen verkiezingen stemde Ridderkerk massaal voor een nieuwe koers. En wij zien graag dat die nieuwe koers er ook komt. Dat het nieuwe college zich sterk maakt voor goed wonen, goed werken en goede zorg. Dat het denkt in mogelijkheden, in plaats van in onmogelijkheden. En dat het beter naar onze inwoners luistert. Wij hebben daarbij met name hoge verwachtingen van de nieuwe partijen in het college Partij 18Plus en EvR. Op het coalitieakkoord hebben zij nog onvoldoende hun stempel weten te drukken. Maar wij houden vast aan de woorden van de heren Van Os en Los, dat zij allebei 80% van hun verkiezingsprogramma hebben binnengehaald. Onder het vorige college is in Ridderkerk veel geld overgebleven op het sociaal domein. Geld dat voor een groot deel is teruggestort in de algemene pot. De pot waaruit ook onder meer de aanleg van rotondes wordt betaald. Concreet zien we in deze jaarrekening bijvoorbeeld dat er ongeveer 700.000 euro is overgebleven op huishoudelijke hulp. De Partij van de Arbeid Ridderkerk vindt dat geld voor huishoudelijke hulp besteed moet worden aan huishoudelijke hulp, om er zo aan bij te dragen dat mensen langer thuis kunnen blijven wonen en mantelzorgers te ontlasten. Vraag aan de wethouder: kunt u toezeggen dat dit geld ook besteed gaat worden aan huishoudelijke hulp? Bijvoorbeeld aan een half uurtje extra hulp voor kwetsbare huishoudens? En dat ook andere, overige, en dat ook ander overgebleven zorggeld aan dit doel wordt besteed. Mevrouw de voorzitter, ik ga afronden. Tijdens de verkiezingen waren openheid en transparantie de sleutelwoorden. Wij hopen dat dit ook tot uitdrukking komt in het handelen van het nieuwe college, dat in formatie wordt gedeeld met alle fracties op het moment dat deze beschikbaar is.

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Ja, voorzitter. Ik hoor de heer Rijsdijk zeggen dat het geld wat over is gebleven, daaraan besteed moet worden. Vindt de heer Rijsdijk dan ook dat bijvoorbeeld een Wmo, waar 400.000 te veel is uitgegeven op het minimeleid waar 180.000 meer is uitgegeven dan begroot, dat daar ook maatregelen moeten komen om te bezuinigen, zodat het te veel gegeven ook dan terugkomt?

De voorzitter: Mijnheer Rijsdijk.

De heer Rijsdijk: Ik denk dat de heer Van der Duijn Schouten het antwoord op die vraag wel weet. Natuurlijk vinden wij dat niet. Dat hebben wij nooit gevonden. Maar wij vinden wel dat als er geld overblijft, en er bijvoorbeeld problemen zijn - er zijn inwoners in Ridderkerk die naar de rechter stappen om het aantal uren op huishoudelijke hulp te bevechten - wij vinden wel, als zulke dingen gebeuren, dat het geld daar dan wel aan besteed moet worden. Dan is er een probleem en dan kan het in onze ogen niet zo zijn dat er met droge ogen 700.000 euro overblijft. Vandaar de vraag aan de wethouder. Dan ga ik verder met mijn verhaal, voorzitter.

De voorzitter: Ja, en dan zeg ik meteen: wilt u dan ook afronden?

De heer Rijsdijk: Dat ga ik ook doen, maar er werd iets afgesnoept. Dat informatie wordt gedeeld met alle fracties op het moment dat deze beschikbaar is en dat deze niet bewust blijft liggen, zoals het vorige college dat heeft gedaan met de problemen bij de wijkteams. En dat ook vragen van de oppositie op een gedegen manier worden beantwoord. Dat was bij onze vragen over de jaarrekening nog niet altijd het geval. Maar de welwillendheid van het nieuwe college om zaken tijdens de commissievergadering te verduidelijken, hebben wij als heel positief ervaren. Hou dat vast. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Fräser. D66.

Mevrouw Fräser: Dank u voorzitter. Ik ga hier geen drie minuten over doen. Ik heb één korte opmerking. We sluiten het jaar natuurlijk weer af met een fors positief resultaat. Het heeft voornamelijk te maken met de grondexploitaties waar we ongeveer volgens mij bijna 3,5 miljoen op hebben moeten realiseren. Ik zou willen, in ieder geval, ja de opmerking willen maken om daar in de begroting 2019 rekening mee te houden, dat we dat ook opnemen. Een andere opmerking voorzitter, heeft te maken met de toezegging die wij hebben gehad in de commissie met betrekking tot de infrastructuur. ICT-infrastructuur. Sorry. We zijn er blij mee dat de wethouder heeft toegezegd dat hij daarnaar gaat kijken in de commissie. En we vragen daar toch wel in het bijzonder aandacht voor, want we zijn daar wel heel erg kwetsbaar. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van der Duijn Schouten, SGP.

De heer Van der Duijn Schouten: Dank u wel voorzitter. Ja, voorzitter, de gemeente Ridderkerk sluit 2017 af met een forse plus van bijna 4 miljoen. Ruim 4 miljoen daarvan komt uit winstneming op de grondexploitaties. Mevrouw Fräser zei het ook al. Maar de lijst met verschillen, al dan niet rechtmatig, tussen jaarrekening en programmabegroting, is sowieso fors. Zorgelijk op dat punt is dat plussen vrijwel allemaal incidenteel zijn, en dat de minnen, ruim 1 miljoen, structureel is. Daarover straks meer. Met betrekking tot de jaarrekening nog een opmerking en een suggestie. In de jaarrekening lezen we dat overlast van buurtbewoners en hangjongeren toeneemt, als ook het aantal diefstallen uit woningen. Daar moet, zoals in de jaarrekening aangegeven, blijvend aandacht voor zijn. Dan nog een suggestie. Deze financiële stukken blijven over het algemeen lastige materie, zelfs voor raadsleden. Laat staan voor een groot deel van onze inwoners. In bijvoorbeeld de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht wordt een helder overzicht gemaakt van één pagina, waarop in één oogopslag wordt aangegeven wat de inkomsten van de gemeente zijn en waaraan het geld is uitgegeven. Wellicht dat het college eens wil kijken zoets ook voor Ridderkerk te maken en een goedkeuring van de jaarstukken te publiceren. In de eerste tussenrapportage, en om nog even terug te grijpen op de vorige - en dan hebben we het nog maar over de eerste drie maanden van 2018 - valt op dat de structurele gevolgen van de jaarrekening 2017 een forse negatieve impact hebben op het verwachte resultaat. Voor de jaren daarna lijken de effecten te kunnen worden opgevangen binnen het begrotingssaldo, maar voor 2018 moet voor bijna 1,7 miljoen de

reserves worden aangesproken. Goed dat we ruime reserves hebben, waardoor dit mogelijk is. Maar het geeft wel aan dat voorzichtigheid geboden is en blijft. Zeker ook gelet op de invoering van het interbestuurlijk programma, waarmee een aantal taken met bijbehorende gelden naar de gemeente komen. De ervaring leert dat overheveling van taken financieel nog wel eens uitdagend kan uitpakken. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Kayadoe, Leefbaar Ridderkerk.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel voorzitter. Een jaar afsluiten met een positief resultaat zou een goed gevoel moeten geven. Echter, in het vorige agendapunt heeft Leefbaar Ridderkerk haar zorgen al geuit. Het heeft weinig zin om dat nogmaals te doen. Toch hebben we over de jaarstukken 2017 nog wel op- en aanmerkingen. De gemeente is er voor haar inwoners en niet andersom. Contact met de inwoners is en blijft belangrijk. Zo ook het inspelen op de huidige kanalen. Als dan gesteld wordt, dat de responstijd onder andere voor vragen via Twitter, Facebook en de app, gemiddeld 2,5 uur bedraagt, dan zetten wij hier toch grote vraagtekens bij. Als proef op de som hebben wij circa drie weken geleden een vraag via een social media kanaal uitgezet. Verrassenderwijs moet deze nog steeds beantwoord worden. Hier is dus nog steeds werk aan de winkel om dit goed voor elkaar te krijgen. Trots zijn wij met zijn allen op de vrijwilligers van de buurtpreventie, onze extra ogen en oren in de wijk. Dat ze al jaar en dag lopen tegen het gegeven dat wanneer zij meldingen doen bij de gemeente, zij niet of nauwelijks terugkoppeling krijgen, geeft ons te denken. Zo moeilijk kan het toch niet zijn om dit op een correcte wijze af te stemmen en heldere afspraken met elkaar te maken. Het zou goed zijn om als gemeente toch nog eens met alle buurtpreventieteams om de tafel te gaan zitten en hier duidelijke afspraken over te maken. We moeten zuinig zijn op eenieder die vrijwilligerswerk verricht en zeker als zij ook nog eens extra ogen en oren in de wijk zijn. Over de tussenrapportage kunnen wij kort zijn. Nu het een en ander stil is gelegd vanwege het collegeakkoord, kunnen we heel veel gaan roepen. Maar Leefbaar Ridderkerk spreekt de hoop uit dat de jaarstukken van 2018 een goed resultaat zal laten zien. Er is in ieder geval, en dat er in ieder geval niet te veel grepen gedaan gaan worden uit de pot algemene reserve. Het gaat namelijk niet om het geld van de gemeente, maar van haar inwoners. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Los, Echt voor Ridderkerk.

De heer Los: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, we hebben al heel veel over de rapportages gesproken. Die rapportages, dat is de spiegel die we onszelf voorhouden van: hoe hebben we het gedaan? En er is net door mijnheer Van der Duijn Schouten ook al over gerefereerd. Als je ziet de verschillen in de ramingen en hoe het is uitgekomen, dan is dat best nogal veel. Dat pleit er toch eigenlijk wel voor dat we het in de toekomst een beetje beter gaan doen. Ridderkerk staat er wel sterk voor. We zijn, er wordt nog wel eens gezegd: jullie zijn een rijke gemeente. Aan de andere kant, we hebben het vanavond ook gehad over vooruit kijken. En als we vooruit kijken, dan zien we toch wel aanstormende investeringen. Er moet nog best wel veel worden geïnvesteerd. Ik zeg Gemini, ik zeg het IAP, zijn toch allemaal dingen waar we ons toch nog wel even voor moeten wapenen. Ook, er is vaak discussie over geweest en toch is dat iets waar we wel met zijn allen aan moeten denken, de aandelen Eneco. Er zijn nog geen beslissingen over genomen. Het is ook prachtig als we zien dat er iedere keer toch weer een mooi dividend komt waar we wat van kunnen doen. De andere kant is ook dat de maatschappij is ontzettend in beweging en het zou ook nog wel eens zo kunnen zijn dat de aandelen een keer niks meer waard zijn. Dan heb je geen geld en ook geen dividend. Voorzitter, ik denk dat ik het hierbij ga laten. Optimisme is zeker aan de orde. We zijn geen armlastige gemeente. We sturen en we hebben vanavond gesproken ook over beter sturen, beter in control zijn. Nou, daar gaat het naar mijn idee zonder meer naartoe. We zullen er met zijn allen op toezien en aan meewerken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Kooijman. ChristenUnie.

De heer Kooijman: Dank u wel voorzitter. Ridderkerk staat er financieel uitstekend voor. Dat blijkt ook nu weer uit de jaarstukken en al mijn voorgangers hebben daar ook aan gerefereerd. Ook zien we de financiële stukken inhoudelijk steeds verder verbeteren. Naar aanleiding van onze opmerkingen vorig jaar, zien we nu een betere vergelijking mogelijk tussen de begroting van 2017 en de jaarrekening over 2017. Wat waren we van plan om te gaan doen en wat hebben we uiteindelijk gedaan? En dat is niet alleen financieel, maar ook in tekst is dat duidelijk nu aangegeven. Dit maakt het voor zowel ons als raad, als ook in de geïnteresseerde burger beter mogelijk om het doen en laten van de gemeente te controleren. Dank daarvoor. Ook prettig is de bestuursrapportage Sociaal Domein in de jaarrekening. Is dit wat betreft het nieuwe college een blijvend fenomeen? Inclusief een trendontwikkeling, wanneer we straks over meerdere jaren gegevens hebben? Het valt ons op dat op pagina 58 van de jaarstukken het college nu ook constateert dat het stopzetten van de eigen bijdrage mede voor heeft gezorgd voor een stijging van het aantal cliënten met een Wmo-indicatie. Het is dus goed dat we daar in de vorige raadsperiode actie op hebben ondernomen. Kort wil ik nog ingaan op de eerste tussenrapportage. Goed dat bij de commissie de toezegging ontvangen hebben dat we in een volgende tussenrapportage ook de oorspronkelijke begrote bedragen te zien krijgen. We zien ook uit naar een discussie in de voorstellen over de verbetering van de P&C-cyclus zoals eerder vanavond al is gesproken. Over de kosten van de verhuizing van GOED, hebben we nog van de wijkteams vanuit GOED naar het gemeentehuis hier hebben we nogal wat twijfels. Uit de eerder verzonden raadsinformatiebrief bleek niet dat we ook in 2018 nog huurverplichtingen zouden hebben in GOED, terwijl het nu, zoals aanvullende kosten wel worden genoemd in de tussenrapportage. Hoe kan het dat die kosten nu pas boven water komen? En hoe staat het nu met de totale verbouwingkosten? En de toegezegde aanpassing van gebouw C, om de zichtbaarheid te vergroten? Graag een reactie. Voorzitter, we zullen instemmen met de jaarstukken en de in het raadsvoorstel genoemde beslispunten.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Breeman, CDA.

De heer Breeman: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, als eerste zouden we als CDA alle ambtenaren en de portefeuillehouder, en dat is eigenlijk Tineke die nu weg is, toch willen bedanken voor de totstandkoming van deze jaarrekening en het indrukwekkend rapport met uitkomsten waar wij als gemeente trots op mogen zijn. Uiteindelijk staan we er als gemeente weer goed voor. Ondanks een mooi positief resultaat van 3,8 miljoen, die we weer kunnen toevoegen aan de algemene reserve, zijn we er toch, zijn er toch wel redenen om een vinger aan de pols te houden. Onze dynamische maar tegelijkertijd onrustige samenleving maakt velen onder ons kwetsbaar. Zowel jong als oud doen in toenemende mate een beroep op onze overheid. Gevolg is dat er een stijgende behoefte is, en komt, aan hulp binnen onder andere het sociale domein. Ook binnen de jeugdhulp zien we een niet aflatende groep jongeren die toenemende hulpafhankelijk wordt. Wij sluiten ook niet uit dat dit mogelijk zal leiden tot progressieve kosten, die van structurele aard zullen zijn. Daarnaast zien we extra kosten, kosten door nog onvoldoende samenwerking tussen partijen. Het CDA pleit dan ook voor een betere samenwerkingsverband, zowel integraal als horizontaal. Dat zal op termijn zeker bijdragen tot een betere efficiency. Tot slot: wij zijn verheugd met de behaalde resultaten over 2017. Toch willen we eraan toevoegen dat de huidige resultaten mede ook toe te schrijven is aan de opbrengsten van onze grondexploitatie van 2017. Het feit dat onder andere de uitgifte en verkoop van de gronden binnen onze gemeente beperkt raken, zal dit uiteindelijk een impact krijgen op onze uitgaven. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Ros, GroenLinks.

De heer Ros: dank u wel voorzitter. Korte bijdrage. Ridderkerk staat er financieel uitstekend voor. We hebben een enorme spaarpot. Maar we mogen ons niet rijk rekenen. Al decennia lang heeft Ridderkerk vooral haar

spaarpotje gevuld en begrotingsgaten gedicht met geld uit grondverkoop. En door het dure accommodatieplan, wat er aankomt, zullen in de komende jaren forse investeringen blijven volgen. GroenLinks is van mening dat geld, bestemd voor de zorg, ook besteed moet worden bij de zorg en daar dus moet blijven. Voorzitter, GroenLinks heeft tegen de onrechtmatigheden gestemd. Nu deze los behandeld is, kunnen we wel instemmen met de jaarstukken en de tussenrapportage. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Piena, VVD.

De heer Piena: Dank u wel voorzitter. Ook dit jaar is er incidenteel voordeel behaald op de geraamde kapitaallasten. Het gaat dit keer om bijna 140.000 euro. Dit bedrag wordt automatisch volgens afspraak gebruikt voor incidentele duurzaamheidsprojecten. Incidenteel, omdat wij niet aannemen dat elk jaar de realistisch haalbaar geplande investeringen niet worden gedaan. Wij vragen ons af of dit dan wel zo'n goede afspraak is. Bepaalde duurzaamheidsprojecten worden hierdoor afhankelijk van het al dan niet uitvoeren van geplande investeringen. Een dergelijk ad-hocbeleid past toch niet bij een gemeente die écht werk wil maken van duurzaamheid? De VVD Ridderkerk pleit voor een goed onderbouwd duurzaamheidsplan, waarbij de gelden vrijgemaakt worden zoals dat ook voor anderen investeringen gebeurt. Het zou mooi zijn wanneer dit college bij het presenteren van de begroting 2019 voorstelt van de genoemde afspraak te willen afzien. Wij zijn voor realistisch begroten en een structureel sluitende begroting. Verheugd waren wij dat deze uitgangspunten de afgelopen jaren door het college ondersteund werden. Gezien de miljoenen die uit de algemene reserve gehaald zijn, zowel in jaarrekening 2017 als ook bij de eerste tussenrapportage 2018, kunnen we niet anders concluderen dat bij het realistisch begroten niet alles helemaal goed gegaan is. Ook de hosanna-verhalen over de mooie jaarcijfers in de afgelopen jaren, nemen wij met een korrel zout, omdat er regelmatig lijken uit de kast komen. Dit alles baart de VVD zorgen. Ondanks dat wij als gemeente een grote algemene reserve hebben. Wij vragen ons oprecht af, of wij wel in control zijn. In de auditcommissie zullen wij hiervoor met voorstellen op terugkomen. Tot slot, voorzitter. Wij zijn voornemens in te stemmen met het raadsvoorstel jaarstukken 2017 en het raadsvoorstel eerste tussenrapportage 2018. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Nes-de Man, Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u voorzitter. Ook 2017 wordt met een positief saldo afgesloten. Een rijke gemeente is mooi, maar dit is wederom veroorzaakt door onder andere bezuinigingen op het sociaal domein. Het zou veel beter zijn, als we de gelden die hiervoor van het Rijk komen, hiervoor gebruiken. Ik heb dat al meer partijen horen noemen. De uitstroming naar van de bijstand naar werk loopt. Maar op de vraag of dit een vaste baan betekent is het antwoord vaag. Begeleiden bij leerling, begeleiding bij leerlingenvervoer is er niet. De orde in de busjes moet door de chauffeurs gehandhaafd worden. Zomaar kleine dingen die, zeker als er geld is, veel beter kunnen. Burger op 1 hoopt dan ook dat dit opgenomen kan worden in de nieuwe aanbesteding voor leerlingenvervoer. De buslijn 601 blijft rijden met behoud van onze uiterst gemotiveerde chauffeurs en nieuwe leiding in de nieuwe Buurtbusvereniging Ridderkerk. Burger op 1 is blij dat dit nu zo geregeld is. De 601 moet echter wel een toevoeging van het buslijnnetwerk blijven en geen vervanging van de lijndiensten, zoals nu ter sprake komt. De bus van Arriva, Qbuzz, die van Dordrecht via Rijsoord naar het Maasstad rijdt, gaat vervallen. Een en ander is ook al aan de orde gesteld in de raadvragen eerder vanavond. De bussen van Arriva en Qbuzz rijden ook op zondag. Voor bezoekers, onder andere voor bezoekers voor het Maasstad ziekenhuis of het Albert Schweitzer ziekenhuis, is dit een uitkomst. Nu wordt aan de Buurtbusvereniging Ridderkerk gevraagd naar het Maasstad te rijden, om het Maasstad in de dienst op te nemen. Hoe gaat dat op zondag? Gaat u deze mensen ook vragen op zondag te rijden? En uit Dordrecht? Hoe komen inwoners van Dord-, van Rijsoord in Dordrecht met de bus? Al jarenlang ligt er een vraag vanuit

bewoners om lijn 601 ook door Drievliet, langs Zalen en Reyerheem te laten rijden. Is dat in te passen? De verhuizing van de wijkteams van GOED naar het gemeentehuis heeft ons in eerste instantie 88.000 euro gekost. Dit was een collegebesluit, want het valt onder een ton. In maart bleek dat het college besloten had nog eens 96.000 euro extra beschikbaar te stellen, omdat de verbouwing iets duurder was uitgevallen dan begroot. Dus ruim twee keer zo duur. Het had u ook gesierd als u in de informatie over de dubbele huur à 42.000 euro voor een jaar lang, bij het eerste voorstel was opgenomen. U geeft Burger op 1 hiermee sterk het gevoel als raad niet serieus genomen te worden. Met plakken, knippen, een fröbelwerk dus, is het gemakkelijk veel geld uit te geven. Zoiets is ook gedaan naar onze mening, met de strategische aankoop van de gronden De Nes. Burger op 1 gaat ervan uit dat besluiten in deze nieuwe raadsperiode genomen kunnen worden op reële begrotingen, zodat de raad hierover kan beslissen. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Kijk ik even naar wethouder Financiën, wethouder Smit.

Wethouder Smit: Dank u wel voorzitter. Verschillende fracties hebben de vinger, denk ik, terecht gelegd bij het feit dat Ridderkerk er sterk voor staat. Dat het in financiële zin in ieder geval goed gaat met Ridderkerk. Maar ik denk ook dat verschillende fracties er terecht de vinger bij hebben gelegd, dat we wel ook reden hebben om vinger aan de pols te houden, omdat het mooie resultaat wat we over 2017 behaald hebben, voor een belangrijk gedeelte inderdaad te danken is aan de winstnemingen, verplichte winstnemingen, uit de grondexploitatie. Dit jaar hebben we dat voor het eerst moeten doen, die verplichte winstnemingen. Zouden die er niet geweest zijn, had het resultaat er anders uitgezien en ook dat moeten we ons wel blijven realiseren. Ook is door een aantal fracties aangegeven van: er zijn een aantal plussen, maar die zijn vooral incidenteel. En er zijn minnen die structureel zijn. En ook dat is juist. En ook reden te meer om die vinger ook voor de toekomst wel aan de pols te houden. En dat betekent ook denk ik in de discussie, waar we niet op vooruit moeten lopen, denk ik, maar die u in volle omvang met elkaar mag voeren. Maar er kunnen natuurlijk op deelprogramma's kunnen er overschotten zijn, of op programma's kunnen er overschotten zijn. Maar er kunnen ook elders tekorten zijn. En ik denk dat het niet juist is om aan de ene kant te zeggen: de overschotten die moeten we vooral besteden, maar we hebben geen oplossing voor de tekorten. Het kenmerk van een begroting is volgens mij dat we wel moeten zoeken naar dat evenwicht met elkaar. Nou, dat is denk ik de opdracht die we ook met elkaar hebben. Maar we hebben het nu niet over een begroting maar over een jaarrekening. Dus die discussie gaan we ongetwijfeld nog wel met elkaar voeren, verwacht ik zomaar. De kosten van de wijkteams zijn ook aan de orde geweest. Dan ga ik het even hebben over de portefeuille maatschappelijk vastgoed, waar die inzit en die ook bij mij zit. Die kosten die zijn inzichtelijk gemaakt over die verhuizing en er zijn, later is gebleken in de eerste tussenrapportage over die huurkosten die nog doorlopen tot het eind van 2018, als ik het zo uit mijn hoofd zeg. En ik erken direct dat dat beter zou zijn geweest dat het bij elkaar was gebracht. Dat is niet bij elkaar gekomen. Dat is nu, wordt dat apart gerapporteerd. Maar het zou beter zijn geweest, omdat het om in feite inhoudelijk dezelfde dingen gaat, om dat wel bij elkaar te brengen. Ook al zou je ook kunnen zeggen: het zijn twee verschillende dingen. Aan de ene kant gaat de huren gaan door, en aan de andere kant heb je een verbouwing en zo is dat ontstaan. Er is gefocust op wat zijn nu die verbouwingskosten, en die verbouwingskosten vallen tegen. Maar goed, uiteindelijk gaat het wel over die hele verhuiskosten en daarvan kan je zeggen: dat is breder dan dit. Dus in die zin, daar werd volgens mij ook door mevrouw Van Nes de vinger bij gelegd, denk ik dat we daar gewoon ook in het vervolg alerter op moeten zijn. Wat zijn nu alle kosten die te maken hebben met een, op een wat hoger abstractieniveau, de dingen waar we mee bezig zijn. Ja, voorzitter. Volgens mij zijn dat de punten die als het gaat over financiën en in mijn portefeuille vallen en voor het overige zijn het vooral veel, denk ik, debatpunten onderling. Maar dat laat ik aan de collega's over.

De voorzitter: Wethouder Van Os.

Wethouder Van Os: Dank u wel, voorzitter. Ik wil nog even ingaan op de opmerking van Leefbaar Ridderkerk, over het contact van inwoners met de organisatie. Dit college onderschrijft inderdaad dat inwoners en ondernemers adequaat en snel antwoord moeten krijgen op hun vragen. De organisatie maakt gebruik van social media kanalen en WhatsApp daarvoor. We gaan in de komende periode bezien of die kanalen nog adequaat zijn om snel antwoord te geven. En mevrouw Kayadoe die maakt gebruik van Twitter en dat is nou niet altijd het meest handige kanaal om vragen te stellen. Dus dan gaan we kijken of daar behoefte aan is.

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: De vraag is via Twitter, via Facebook én via app gesteld.

De voorzitter: Mijnheer Van Os.

De heer Van Os: Voorzitter, er zijn inderdaad drie kanalen en dan ga ik daar achteraan voor mevrouw Kayadoe om te kijken waar dat antwoord blijft.

De voorzitter: Andere collegeleden nog? Ik kijk even. Niet. Tweede termijn. Mevrouw Fräser.

Mevrouw Fräser: Oké. Ik ben een beetje verrast dat, ben ik...

De voorzitter: U was de enige die uw hand opstak, maar misschien ga ik te snel? Ja?

Mevrouw Fräser: Ja.

De voorzitter: Zullen we gewoon een rondje doen?

Mevrouw Fräser: Nee, ik wil het wel doen hoor, ik wil het wel doen.

De voorzitter: Was de vraag: zullen we een tweede termijn doen? Ja? Vindt u dat ook, mijnheer Van der Duijn Schouten? Tweede termijn?

De heer Van der Duijn Schouten: Nou, ik vond uw eerste aanvliegroute om de vaart erin te houden ook prima.

De voorzitter: Ik ben teruggefloten. Niet door u, maar door uw collega's. Mijnheer Rijdsdijk, ga uw gang.

De heer Rijdsdijk: Ja, voorzitter. U ging, dank u wel voorzitter. U ging inderdaad wel erg snel, want ik zag de wethouder nog ja, gebaren maken om denk ik iets over – ik had naar een toezegging gevraagd, om daar antwoord op te geven. Ik kan de toezegging herhalen, maar ja...

De voorzitter: Zou ik maar even doen.

De heer Rijdsdijk: ...de wethouder heeft het zelf ook op het netvlies. Ik had gevraagd of het geld wat van 700.000 euro, wat over is gebleven op de huishoudelijke hulp, of de wethouder de toezegging kan doen dat het geld daar ook aan besteed zal worden.

De voorzitter: Ja, wij herinneren ons allemaal dat debatje even. We gaan zo in tweede termijn kijken bij de wethouder. Uw tweede termijn verder?

De heer Rijsdijk: Ja, om even zeg maar dat verhaal af te maken en dat ook andere overgebleven, dat ook ander overgebleven zorggeld aan dit doel besteed zal worden. Daar wil ik graag het antwoord op hebben. Daar laat ik het verder bij. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Fräser.

Mevrouw Fräser: Dank u voorzitter. Ik ben heel erg blij met de nuance die de heer Smit aanbrengt, als het gaat om het resultaat 2017. Het lijkt ogenschijnlijk een mooi resultaat, maar er zitten nog echt inderdaad wel wat haken en ogen aan als het gaat om het incidenteel, incidentele stukken die de heer Van der Duijn Schouten zo goed noemt. Ook het grondexploitatiegedeelte, is ook een heel belangrijke. Dat geeft ook, niet een vertekend beeld maar dat heeft enorme geholpen, maar is ook niet structureel. We moeten ook niet vergeten natuurlijk dat we te maken hebben met die onrechtmatigheden, waar we zojuist over gesproken hebben. Dat is ook niet een heel mooi beeld. Maar ook, vind ik zelf, het doorschuiven van prestaties van 2017 naar 2018. En dat gaat echt om beleid, het uitvoeren van beleid, wat we niet doen. Dat vind ik ook wel tekenend voor hoe we het als een gemeente doen en ja, dat vind ik ook wel wat zeggen en ook daar zou ik willen zeggen van: zo goed doen we het volgens mij niet, als we niet alles doen wat we hebben gezegd wat we zouden gaan doen. Dus in die zin een steun voor de nuance van de heer, van wethouder Smit. Ik ben daar erg blij mee. Een ander ding is: ik heb, we hebben zojuist bij ons vorige agendapunt hebben we gesproken over de onrecht, begrotingsonrechtmatigheden. Een aantal partijen hebben daar tegen gestemd. Begrijpelijk. Is echt een stuk waar je tegen kan zijn. Maar dan vind ik dat heel lastig te volgen, waarom je dan vóór de jaarstukken 2017 kan stemmen. Voorzitter, dat is mijn tweede termijn.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Piena: Dank u wel.

De voorzitter: Oh, sorry. Mijnheer Piena.

De heer Piena: Ja, dank u wel. D66 vindt dat onbegrijpelijk. Maar als u in volgordelijkheid kijkt, dan is er bij deze jaarrekening geen sprake meer van een begrotingsoverschrijding. En als ik dus naar de feiten kijk van de jaarrekening 2017, waarbij de accountant heeft aangegeven dat de cijfers waarheidsgetrouw weergegeven zijn en deze raad, wat de VVD graag anders had gezien, heeft gezegd van: wij accorderen deze begrotingsoverschrijding, dan is er geen reden meer volgens mij, voor de VVD in ieder geval om te zeggen ja: we gaan deze jaarrekening niet goedkeuren. Dus nogmaals, ik begrijp uw opmerking eigenlijk niet. Of we zitten op een ander niveau van hoe het in volgordelijkheid zit.

De voorzitter: Mevrouw Fräser.

Mevrouw Fräser: Ik denk dat we op zich qua volgordelijkheid op hetzelfde niveau zitten. Daar zie ik geen verschil. Wat ik wel zie, is dat er een inconsequentie is. De VVD heeft bij de vorige agendapunt aangegeven: wij vinden het zo ontzettend belangrijk dat deze, dat dit bij de jaarrekening betrekken, dat we daar tegenstemmen. En nu hebben we een jaarrekening, waar deze punten dus niet bij zijn betrokken, en zeggen we: nou ja, we gaan er wel mee akkoord. Ik vind dat een heel lastige redenatie en heel inconsequent.

De voorzitter: Ik heb het gevoel dat er twee keer hetzelfde wordt gezegd. Mijnheer Piena.

De heer Piena: Nou ja, dat ben ik wel met u eens, maar die inconsequentie die zie ik namelijk niet, want nogmaals: de feiten zijn anders door het raadsbesluit hiervoor, bij het voorgaande agendapunt. Dus ik val wel een beetje in herhaling, maar ik... Om nou de VVD als een inconsequente partij weg te zetten, terwijl de consequentie wel heel duidelijk aanwezig is van het gevolg van het raadsbesluit, dat vind ik een beetje jammer.

De voorzitter: Mijnheer Ros.

De heer Ros: Ja, daarbij aansluitend. Er is gewoon nu, er is een besluit genomen. Daar waren wij niet blij mee. Maar goed, het is nou eenmaal zo geweest. Nu is de werkelijkheid dat de hele jaarstukken op deze manier voorliggen en op deze manier vinden wij het niet zwaar genoeg om nu tegen de hele jaarstukken te zijn. Dus we hebben het stuk waar we tegen waren, die onrechtmatigheid. Daar hebben we ook tegen gestemd. En nu voor de jaarstukken zullen wij voor stemmen. Dank u wel.

De voorzitter: U wilt daar nog op reageren, mevrouw Fräser? Tot slot.

Mevrouw Fräser: Tot slot voorzitter. Inderdaad. Maar heeft de heer Ros nu dan wel het idee dat zij goed oordeel kunnen vellen over de inhoud van de jaarstukken? Want daar gaat het eigenlijk over.

De heer Ros: Nou voorzitter, ik schat mezelf niet al te hoog in. Dus ik ben geen financieel specialist en ik heb heel erg mijn best gedaan om deze jaarstukken te begrijpen. En voor zover ik er iets van snap, wil ik voor deze jaarstukken stemmen en heb ik het idee dat ik zo, op deze manier, zoals het nu gegaan is, dat ik hier voor kan zijn, omdat de inhoud van de jaarstukken ja, op deze manier is behandeld. Dus. Voor zover ik weet, kan ik daar een goed oordeel over vellen. Dank u wel.

De voorzitter: Ik vind het prima toegelicht zo. Mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Ja, dank u wel voorzitter. Ja voorzitter, het getrouwe beeld heeft ook nooit ter discussie gestaan. Nou vullen we het hier op. En het doet mij wel goed om te constateren dat wij hiermee toch de VVD en GroenLinks helpen om in te kunnen stemmen met het nú voorliggende voorstel, want als dat met het vorige voorstel niet hadden gedaan, hadden zij dat nu ook niet kunnen doen. Dus dat is toch wel een mooier resultaat dan het vorige agendapunt. Voorzitter, ik heb de eerste termijn gevraagd of de wethouder zou willen kijken naar een stukje presentatie van onze burgers in een – we kwamen daar iets tegen wat wij dachten: dat zou mooi zijn als wij dat ook kunnen doen - daar heb ik nog niks over gehoord. Ik heb de voorzitter, voorzitter ik heb de wethouder ook nog horen zeggen over het in samenhang zien der dingen. Dus waar geld over is, moet dat besteed worden. Goed, ik denk dat de wethouder terecht zei: daar zullen we bij de begroting nog een keer wel op terugkomen. Wat ons betreft moet je doen wat nodig is en als er meer geld voor is, wat in een aantal gevallen gebeurt, dan doen we het ook. En als er wat minder is, ja dan blijft het over. Maar nogmaals, ik denk, onderschrijf wel de woorden van de wethouder dat we toch vooral die samenhang niet uit het oog moeten verliezen. En voor de rest: het zal u niet verbazen, zullen wij met beide voorstellen instemmen.

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Nee, dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Los.

De heer Los: Ja, voorzitter, ingewikkeld willen we het niet maken. Soms is het dat wel. Maar we hebben ingestemd met de legalisering om het zo maar te zeggen. De cijfertjes hebben we gezien. Het voorstel hebben we gezien en nou, ik zou zeggen: onze steun heeft het. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Ja, voorzitter, ik had in de eerste termijn gevraagd om de situatie bij de GOED en met name ook de huidige stand van zaken, zowel financieel als inhoudelijk: hoe ver staan we nu met de verbouwing hier? Dan hoor ik de Partij van de Arbeid in de eerste termijn zeggen van nou: het nieuwe college denkt in mogelijkheid, in mogelijkheden en kansen en meer budget naar sociaal domein. Nou, ik denk dat u in de vorige raadsvergadering wat dat betreft op uw wenken bediend bent. Dat er heel veel geld naar sociaal domein is gegaan. Een hele stevige impuls, zou ik zeggen.

De voorzitter: Mijnheer Rijsdijk.

De heer Rijsdijk: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, we zijn natuurlijk blij dat het geld er naartoe gegaan is, maar dat is wel geld om problemen op te lossen, problemen die er nog lagen uit de vorige periode en wij zien ook graag dat er geld naar de mensen toe gaat. Naar handjes aan de, naar handjes voor de huishoudelijke hulp, naar concrete maatregelen, waar de mensen iets ja, aan hebben. En dat is natuurlijk wel een wezenlijk verschil. Niet alleen naar de overhead. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Nou, ik ga het debat van de vorige keer niet overdoen, maar als het alleen aan overhead zou zijn geweest om alleen de ambtelijke organisatie bezig te houden, dan hebben we de vorige keer een verkeerd besluit genomen en ik ga ervan uit dat we wel degelijk een inhoudelijke impuls geven aan het sociaal domein. Dan tot slot: de VVD had het nog even over de overschotten op investeringen die aan duurzaamheidsprojecten worden gegeven en ze vroegen zich af van: is dat nou wel verstandig, een college met ambities op duurzaamheid? Je zou het op een andere manier moeten oplossen. Nou, wij kennen dit college. Het vorige college maar ook het nieuwe college. We kennen ook het coalitieakkoord en de uitdagingen die er de komende jaren op ons af komen op het gebied van duurzaamheid. Dus het is uiteraard – en dat weet de VVD ook – niet een kwestie van of het een of het ander, maar we moeten zeker een uitgebreid duurzaamheidsprogramma neer gaan zetten. Maar ook, laten we deze mogelijkheid ook benutten om als er geld overblijft bij de investeringen – en ik ben het wat dat betreft met D66 eens – dat we moeten proberen om die investeringen ook in het jaar te plegen waarin we verwachten dat ze worden uitgegeven...

De voorzitter: Mijnheer Piena, mijnheer Piena.

De heer Kooijman: Ik was bijna klaar met mijn zin.

De heer Piena: De heer Kooijman was al aardig op weg om een vraag te beantwoorden, maar ik zou hem toch wel willen vragen: incidentele gelden voor duurzaamheidsbeleid, terwijl u hier pleit voor een mooi duurzaamheidsplan, omdat dat gewoon noodzakelijk is, dan zou ik toch zeggen, nou sluit u aan bij de VVD. Incidentele gelden niet daarvoor willen gebruiken, maar gewoon een gedegen plan met structurele dekking.

De heer Kooijman: Dat was ongeveer wat ik zei. Alleen ik zei wel erbij: de overschotten moeten we natuurlijk, als die er zijn, gewoon lekker gebruiken voor die duurzaamheidsprojecten. En daar hebben we inmiddels ook goeie resultaten mee gezien, dus dat is hartstikke mooi. Dit was mijn bijdrage.

De voorzitter: Mijnheer Breeman.

De heer Breeman: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, we zijn natuurlijk heel blij met de resultaten van vandaag, maar we moeten ook een klein beetje kijken naar de uitkomsten van de toekomst. En dat is ook een beetje onze zorg. Het is al eerder genoemd. Van Eneco weten we ook niet zeg maar wat de resultaten aan dividend voor de toekomst zullen zijn. Er zijn ook andere domeinen die heel veel geld kosten. Ook het sociale domein is wel een punt. We willen mensen heel graag helpen. Als je kijkt naar de situatie, dan heb je het gevoel dat we er nog niet zijn. Dat we straks nog veel meer geld zullen moeten gaan betalen. Conclusie is: waar staan we straks in de toekomst? We hebben veel uitgaven straks, ook met de IAP. We moeten ook het geld niet over de balk gooien. Dank u.

De voorzitter: Mijnheer Ros: Dat bent u. Ja. Ja. Nee. Nee, nee? Mijnheer Piena.

De heer Piena: Ja, heel kort voorzitter. Wij willen even de SGP danken voor het compliment dat ze ons gemaakt hebben, dat wij wél een vaste koers varen en dat vinden wij heel prettig.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dank u voorzitter. Ik ben nog even benieuwd hoe de wethouder staat tegenover het rijden op de bussen van de bussen op zondag en het feit dat de lijn 601 die busritten over moet nemen. En de uitbreiding van de 601 naar Drievliet.

De voorzitter: We gaan naar wethouder Smit.

Wethouder Smit: Voorzitter, ik heb net iets laten liggen, heb ik begrepen. Een suggestie die gedaan is, om te kijken of we de jaarrekening ook uit communicatief oogpunt niet wat beter toegankelijk zouden kunnen maken. Ik denk dat we dat voor deze jaarrekening eigenlijk niet meer zouden moeten doen. En dan zou ik liever investeren in, om het dat in de toekomst te kijken hoe we met een nieuwe cyclus van begroting en jaarrekening, hoe we dat communicatief ook beter over het voetlicht kunnen brengen. Ik denk dat dat de moeite waard is. Misschien is dat dan puntje 4 wat toegevoegd is aan de drie toezeggingen in de vorige agendapunt gedaan. Dit is wat mij betreft geen toezegging, anders dan dat we er wel naar gaan kijken, maar ik hou me even los van die datum van 1 november, die ik daar wél benoemd heb. Ik denk dat we nog eens moeten kijken naar de begrotingsopzet en dan ook moeten kijken: hoe kunnen we hem communicatief beter over het voetlicht brengen, met alle mogelijkheden die daar dan en nu voor zijn en dat u daar goeie voorbeelden voor noemt, is prima. Daar kijken we uiteraard naar.

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Ja, voorzitter, 1 november hoeft van mij inderdaad niet, want dan ligt er toch nog geen nieuwe jaarrekening.

Wethouder Smit: En de begroting hebben we nog niet behandeld. Voorzitter, als het gaat over de overschotten en tekorten, heb ik het net ook al over gehad. Je moet die dingen wat mij betreft in samenhang met elkaar

zien. Het kan niet zo zijn dat we over overschotten geïsoleerd zeggen: dat moet waar dan ook aan besteed worden. Zelfs los van de inhoud op dit moment nog. Ik denk dat sowieso geld inhoud moet volgen. En dat we over de tekorten dan geen opmerkingen maken. Ook dat moet je dan wel met elkaar in evenwicht brengen. En ook binnen het totaal van sociaal domein, daar zijn er overschotten inderdaad, maar er zijn ook tekorten. En ook oplopende tekorten, forse tekorten en daar geeft ook de eerste tussenrapportage al een doorkijkje in. En volgens mij zou dat nog wel eens wat progressiever kunnen oplopen.

De voorzitter: Mijnheer Rijsdijk. Ja, dank u wel voorzitter. Ja, wat zal ik er eens van zeggen? Er zijn nieuwe partijen in het college, die hebben gezegd dat er meer geld naar de huishoudelijke hulp zal gaan, dat het een hele belangrijke voorziening is. Ik constateer dat er 700.000 euro is overgebleven en dat het college zegt: ja, we gaan eens kijken of we, bij iets waarop meer geld is uitgegeven, of we dan daar iets van de huishoudelijke hulp bij kunnen doen. Ik vind dat wel teleurstellend. Ik concludeer dat er best nog wel een hoop werk aan de winkel is en nou ja, de partijen die dat geroepen hebben, dat er meer geld naar de huishoudelijke hulp moet, dat de menselijke maat terugkomt, die willen we graag, die willen we daarbij graag steunen. Er is nog genoeg werk aan de winkel. Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Smit: Voorzitter, ik zeg niet dat er geen geld naar het sociaal domein zou moeten gaan. Maar ik geef wel aan dat het niet op voorhand moet gebeuren en dat je dat wel in de context van het totaal moet bezien. En dan zou ik de heer Rijsdijk willen vragen: wacht even de daden van dit college af. Voorzitter, de ChristenUnie ben ik nog even een antwoord verschuldigd over, begrijp ik, de wijkteams. De stand van zaken is dat de verbouwing is afgerond. Dat wilde u weten volgens mij.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Ja, er was ons door de vorige portefeuillehouder overigens, ook een toezegging gedaan dat er ook aan de buitenzijde, met name de ingang, behoorlijke verbouwing zou plaatsvinden om de, het wijkteam beter zichtbaar te maken en ik constateer dat daar nog weinig is gebeurd.

Wethouder Smit: Voorzitter, daar moet ik het antwoord dan op schuldig blijven. Volgens mij is gedaan wat er gedaan zou worden, ook als het gaat over de zichtbaarheid en ook bij de zijingang, de deur zal ik maar zeggen. Maar als u zegt van: nou ja, ik had daar andere beelden bij, dan moet ik nog eens even ophalen wat dan precies de beelden hier waren en wat uw beelden zijn. Maar misschien moeten we dat een keer maar eens bilateraal bekijken dan. Voorzitter, dit is het wat mij betreft in tweede termijn.

De voorzitter: Mijnheer Van Os nog. Mevrouw Van Vliet.

Wethouder Van Vliet: Ja, dank u wel voorzitter. Ik had ook nog een vraag uitstaan van Burger op 1, met betrekking tot de begeleiding op leerlingenvervoer. Daar was gezegd dat dat beter kon. En komt dat ook in de aanbesteding. Ja, ten eerste die beleidsregels die zijn hiervoor natuurlijk eerder in de raad vastgesteld. Er is informatie naar u toe over de kwaliteitseisen die wij opnemen. Die kwaliteitseisen zijn ook een onderdeel van aanbestedingsdocumenten. En u kunt daar ook aanvullingen op geven. Uw zorg is bekend. De begeleiding is nog steeds mogelijk. Mits er indicatie voor is. Die begeleiding moet uiteraard goed zijn en daar gaan we ook van uit. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Wethouder Meij.

Wethouder Meij: Ja, dank u wel voorzitter. Mevrouw Van Nes vroeg inderdaad een uitbreiding van de buurtbus. Zondag Maasstad, richting Drievliet. We zijn ook net bezig met de chauffeurs om eigenlijk een nieuwe dienstregeling te maken. Daar intervenueert dit ook in. Ik kan ook niet overzien of die vraag heel groot is. Ik wil eigenlijk voorstellen dat nog eens met de begrotingsraad in te dienen daarbij met een motie en dan kunnen we zien of daar een meerderheid voor is.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, ik hoop dat u mij goed begrijpt. Maar ik wil dat nog wel even benadrukken. Voor mij hoeft er geen vraag bij de 601 te liggen om op zondag te rijden. Het zijn vrijwilligers die dat moeten doen. Het is alleen een zorg als de bussen wegvallen en er geen vervoer op zondag is. En ik weet dat dus op zaterdag wordt er wel over gesproken dat de 601 de bus naar Maasstad overneemt, de lijn.

De voorzitter: Helder. Wethouder Japenga nog. Volgens mij zijn we aan het eind gekomen van deze beraadslaging. Ter besluitvorming. 6a, de jaarstukken 2017. Een twaalfal beslispunten die beginnen met de jaarstukken 2017 vast te stellen. Zijn er stemverklaringen? Geen stemverklaringen? Zijn er... Mijnheer Rijsdijk.

De heer Rijsdijk: Ja, dank u wel voorzitter. We zullen instemmen met de jaarstukken, maar waar ervoor gekozen wordt om zorg- en armoedegelden voor een ander doel te bestemmen dan voor zorg en armoede, willen we geacht worden tegengestemd te hebben. dank u wel.

De voorzitter: Met de gemaakte opmerkingen. Zijn er fracties die tegen worden geacht te zijn? Is niet het geval, zodat de jaarstukken zijn vastgesteld.

6b. 1^e tussenrapportage 2018

De voorzitter: De tussenrapportage. Die beginnen met ter kennisneming. Stemverklaringen? Mijnheer Rijsdijk.

De heer Rijsdijk: ja, voorzitter. Ik ga mezelf herhalen. Ook hier zullen we mee instemmen, maar daar waar zorg- en armoedegelden aan een ander doel ja, worden bestemd dan zorg en armoede, willen we ook hier geacht worden tegen gestemd te hebben. dank u wel.

De voorzitter: Met de gemaakte opmerkingen. Nog meer stemverklaringen? Tegenstemmers? Ook dat is vastgesteld. Dat was mijn punt.

7. Meerjarenprognose Grondexploitaties Ridderkerk 2018

De voorzitter: We gaan naar agendapunt 7. De meerjarenprognose Grondexploitaties Ridderkerk 2018. Die ligt voor ter vaststelling. Zijn er stemverklaringen? Zijn er tegenstemmers? Dat is niet het geval, zodat het is vastgesteld.

8. Beantwoording vragen inzake afvalbeleid

De voorzitter: Agendapunt 8, beantwoording vragen inzake afvalbeleid. Onderwerp is alleen de antwoordbrief en de fractie van Burger op 1 heeft gezegd daarover min of meer uitgebreide stemverklaring te willen doen. Maar dat is daar niet in voorzien, zodat het toch ter debat is, zodat u eventueel zou kunnen reageren op dat wat mevrouw Van Nes-de Man naar voren brengt. Aan u het woord.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u voorzitter. Burger op 1 stemt niet in met deze antwoordbrief, omdat de wethouder participatie niet inhoudelijk met de heer Versteeg over het nieuwe afvalbeleid heeft gesproken. In het kader van participatie was het toch wel het minste wat de wethouder had kunnen doen, mede omdat de heer Versteeg al tientallen jaren werkzaam is in de afvalverwerking en dus veel ervaring heeft op dit gebied.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er stemverklaringen? Nog meer stemverklaringen? Zijn er nog meer fracties die tegen de antwoordbrief zijn? Is niet het geval, zodat die is vastgesteld.

9. Aankoop gronden De Nes

De voorzitter: 9, aankoop gronden De Nes. Mevrouw Vlasblom.

Mevrouw Vlasblom-Liezenga: Hierbij wil ik aangeven dat ik mij onthoud van stemming, omdat mijn paarden daar staan.

De voorzitter: Dat is uw goeie recht. Goed dat u het even duidelijk maakt. Hij is hier ter vaststelling aankoop gronden De Nes. Zijn er... U mag wel blijven zitten hoor. We nemen er kennis van, de griffier schrijft het op en het is ook voor de verslaglegging en... Dus we weten dat u zich onthoudt van stemming. Zijn er stemverklaringen? Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, dank u voorzitter. Dit wordt een strategische aankoop genoemd van circa 2,7 ton, waardoor de aankoop tot een collegebesluit is geworden en de raad wederom omzeild is. Dit perceel wordt nu agrarisch gebruikt. De agrariër en aanwonenden...

De voorzitter: Mevrouw, u stemt voor omdat, of u stemt tegen omdat. Als u een betoog gaat voeren, dan...

Mevrouw Van Nes-de Man: Dit is mijn stemverklaring.

De voorzitter: ...moeten anderen... Nee nee nee, u doet een betoog en dan kunnen anderen er niet op reageren. Zo hebben we het afgesproken. Dus u mag best drie of vier zinnen gebruiken, maar niet een heel betoog. Dus u stemt tegen omdat, of u stemt voor omdat.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ik was er bijna, ik stem tegen. Het perceel wordt nu agrarisch gebruikt. De agrariër en aanwonenden willen dit zo houden. Men wil hier natuur en recreatie van maken, terwijl het natuurgebied ongeveer even groot en vlakbij recent is verkocht aan particulieren omdat het beheer en onderhoud niet meer te financieren is.

De voorzitter: Nog meer stemverklaringen? Nog meer fracties die tegen dit voorstel zijn? Dat is niet het geval, zodat het is vastgesteld.

10. Voorbereidingsbesluit Prinses Margrietstraat 2, 12, 24, 26, en 36

De voorzitter: 10, voorbereidingsbesluit Prinses Margrietstraat 2, 14, 24, 26, en 36. Ter vaststelling. Stemverklaring? Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Ja, ik ga het nog een keer proberen. Burger op 1 stemt in met dit voorstel. Volgens mij is dit begin dan beter. Met inbegrip van het volgende: wij betreuren het dat de laatste horecaondernemer

overlast heeft gegeven op het plein, maar dit mag volgens ons geen aanleiding zijn om in het nieuwe bestemmingsplan lichte horeca onmogelijk te maken.

De voorzitter: Nog meer stemverklaringen? Tegenstemmers? Niet het geval, zodat het is vastgesteld. Zodat we voor elven deze vergadering kunnen afronden. Beneden wacht een borrel. Daar hebben we vijf kwartier voor, dat hebben we afgesproken. Dus als u hard loopt, heeft u tot een uurtje of twaalf om een borrel te drinken. Tot volgende week.